

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ**

Кафедра обліку і аудиту

«До захисту в ЕК»

Директор інституту (декан факультету)

_____ Олег ШЕРЕМЕТ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

о« ___ » _____ 2023 р.

«До захисту допущено»

В.о. завідувача кафедри

_____ Володимир ОСМЯТЧЕНКО

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« ___ » _____ 2023 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Облік і аудит

на тему: «Методика та організація обліку, аналізу та аудиту довгострокових зобов'язань підприємства»

Виконав: здобувач 4 курсу, групи ___

_____ Барановський Владислав Ігорович

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Керівник _____ Соломчук Людмила Миколаївна

(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

(підпис)

Рецензент _____

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Я, як здобувач Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавав і не одержував недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувач _____

(підпис)

Київ – 2023 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ
Кафедра обліку і аудиту
Освітній ступінь бакалавр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. Завідувач кафедри обліку і аудиту
В.О. Осмятченко
«05» грудня 2022 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Барановський Владислав Ігорович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: «Методика та організація обліку, аналізу та аудиту довгострокових зобов'язань підприємства»

Керівник проекту: к.е.н. доц. Соломчук Людмила Миколаївна,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від « 05 » грудня 2022 року № 865-КС

2. Строк подання здобувачем роботи: 1 червня 2023 року

3. Вихідні дані до роботи: ПКУ, Закони України, П(С)БО, МСФЗ, первинні документи, реєстри бухобліку ТОВ «ТЕРРАФУД», фінансова та статистична звітність ТОВ «ТЕРРАФУД» за 2021-2022 роки

4. Зміст розрахунково - пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): економічна суть довгострокових зобов'язань, нормативно-правове регулювання з обліку, аналізу і аудиту довгострокових зобов'язань, особливості бухгалтерського обліку довгострокових зобов'язань та відображення довгострокових зобов'язань у фінансовій звітності, організаційно-економічна характеристика ТОВ «ТЕРРАФУД», аналіз виробничо-господарської діяльності ТОВ «ТЕРРАФУД» за 2021-2022 рр, теоретичний та практичний аналіз довгострокових зобов'язань ТОВ «ТЕРРАФУД» за 2021-2022 р., основні завдання і методи аудиту довгострокових зобов'язань, методичний аспект проведення аудиту довгострокових зобов'язань, шляхи удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів з обліку довгострокових зобов'язань.

5. Перелік графічного матеріалу: основні завдання дослідження особливостей обліку, аналізу та аудиту довгострокових зобов'язань, схема класифікації довгострокових зобов'язань підприємства, таблиця визначення поняття довгострокових зобов'язань підприємства, таблиця обліку розрахунків за довгостроковими кредитами банків та іншими залученими позиковими коштами

підприємства, таблиця техніко-економічних показників виробничо-господарської діяльності ТОВ «ТЕРРАФУД» за 2021-2022 рр, первинні документи з обліку та аудиту довгострокових зобов'язань підприємства, кореспонденція рахунків з обліку та аудиту довгострокових зобов'язань, схема загальної моделі процесу планування аудиту на підприємстві.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання: 05 грудня 2022 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Проп. №	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів дипломної роботи	Примітка
1.	Всуп	05.12.2022-27.12.2022	Виконано
2.	Розділ I. Теоретико-методичні основи обліку довгострокових зобов'язань	15.01.23-14.02.2023	Виконано
3.	Розділ II. Аналіз діяльності ТОВ «ТЕРРАФУД», організація та методика проведення економічного аналізу довгострокових зобов'язань	15.02.2023-20.03.2023	Виконано
4.	Розділ III. Методичні основи аудиту довгострокових зобов'язань	21.03.2023-27.04.2023	Виконано
5.	Висновки	15.05.2023-24.05.2023	Виконано
6.	Список використаної літератури	25.05.2023-01.06.2023	Виконано

Здобувач

_____ (підпис)

Барановський В.І.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Соломчук Л.М.
(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

У кваліфікаційній роботі досліджено основні підходи до трактування сутності довгострокових зобов'язань підприємства, охарактеризовано основні теоретичні засади організації їх обліку та аудиту довгострокових зобов'язань.

Визначено важливість правильного відображення заборгованості у регістрах бухгалтерського обліку і фінансовій звітності. Розглянуто питання інформаційного та нормативно-правового забезпечення з питань обліку та аудиту довгострокових зобов'язань. Охарактеризовано найважливіші аспекти організації обліку довгострокових зобов'язань господарюючого суб'єкта, окреслено основні етапи проведення їх аудиту в розрізі окремих видів.

Встановлено ключові типові порушення з обліку зобов'язань. Здійснено комплексну оцінку організації обліку, оподаткування та аудиту довгострокових зобов'язань на підприємстві Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД». Надано організаційно-економічну характеристику обраного підприємства, досліджено його фінансово-майновий стан, охарактеризовано процес здійснення синтетично-аналітичного обліку зобов'язань цього суб'єкта господарювання, представлено програму аудиту його поточних зобов'язань.

Запропоновано напрями вдосконалення організації обліку, оподаткування і аудиту зобов'язань підприємства шляхом інтеграції міжнародного досвіду та автоматизації процесів обліку. Запропоновано програму аудиту оплати праці на підприємстві.

ABSTRACT

In the qualification work, the main approaches to the interpretation of the essence of long-term liabilities of the enterprise were investigated, the main theoretical principles of the organization of their accounting and audit of long-term liabilities were characterized.

The importance of the correct display of debt in accounting registers and financial reporting is determined. The issue of information and regulatory support for accounting and auditing of long-term liabilities was considered. The most important aspects of the organization of accounting for long-term liabilities of a business entity are characterized, the main stages of their audit are outlined in terms of individual types.

Key typical violations of liability accounting have been established. A comprehensive assessment of the organization of accounting, taxation and auditing of long-term liabilities at the Kryzhopol branch of TERRAFOOD LLC was carried out. The organizational and economic characteristics of the selected enterprise are provided, its financial and property status is investigated, the process of synthetic-analytical accounting of the liabilities of this business entity is characterized, and the audit program of its current liabilities is presented.

Directions for improving the organization of accounting, taxation and auditing of the company's obligations by integrating international experience and automating accounting processes are proposed. A program of audit of wages at the enterprise is proposed.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ДОВГОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	
1.1. Економічна суть довгострокових зобов'язань	10
1.2. Нормативно-правове регулювання з обліку, аналізу і аудиту довгострокових зобов'язань	15
1.3. Особливості бухгалтерського обліку довгострокових зобов'язань та відображення довгострокових зобов'язань у фінансовій звітності.....	22
РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ КРИЖОПІЛЬСЬКОЇ ФІЛІЇ ТОВ «ТЕРРАФУД», ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ДОВГОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «ТЕРРАФУД»	34
2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності ТОВ «ТЕРРАФУД» за 2021-2022 р.	42
2.3. Теоретичні основи та практичний аналіз довгострокових зобов'язань ТОВ «ТЕРРАФУД» за 2021-2022 р.	50
РОЗДІЛ III. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ДОВГОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	
3.1. Основні завдання і методи аудиту довгострокових зобов'язань	54
3.2. Методичний аспект проведення аудиту довгострокових зобов'язань.....	60
3.3. Шляхи удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів з обліку довгострокових зобов'язань	68
ВИСНОВКИ	73
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	82
ДОДАТКИ	86

ВСТУП

Ринкові умови господарювання породили необхідну реальність використання суб'єктами підприємництва, окрім власного капіталу, ще і позикового. Практично кожен суб'єкт господарювання, незалежно від форми власності, галузі діяльності, розмірів має зобов'язання, які можуть складатись із заборгованості постачальникам і підрядникам за товари, роботи і послуги, перед працівниками з оплати праці, перед бюджетом, фондами тощо.

Наявність зобов'язань, які виникли внаслідок звичайної діяльності підприємства свідчать про його нормальне функціонування. Отже, за своєю суттю, зобов'язаннями є залучені із зовнішніх джерел кошти, що надають можливість розширення господарської діяльності підприємства, при цьому забезпечуючи підвищення його прибутковості та фінансової стійкості.

Зобов'язання підприємства є істотним фактором у формуванні пасивів підприємства, що впливає на ліквідність, кредитоспроможність та фінансову стійкість підприємства. Грамотна і раціональна організація обліку і аудиту сприяє посиленню договірної та розрахункової дисципліни, пришвидшенню оборотності оборотних коштів, що впливає на покращення фінансового стану, а відповідно, розроблена стратегія і тактика управління зобов'язаннями буде сприяти створенню репутації відповідальної та надійної фірми. Неналежний облік зобов'язань та відсутність їх контролю і аудиту може призвести до непередбачуваних збитків, а також підвищує ймовірність банкрутства підприємства. Слід також звернути увагу на те, що важливим є не сам факт наявності зобов'язань на підприємстві, а їх обсяг, структура та відношення до власного капіталу підприємства та активів в цілому. Таким чином, інформація про обсяги зобов'язань, їх структуру та склад носить особливу важливість для зовнішніх користувачів фінансової звітності (постачальників, покупців, акціонерів, інвесторів тощо).

В умовах теперішньої фінансової ситуації в економіці України досить гострим є питання своєчасності здійснення розрахунків між суб'єктами

господарської діяльності. Порушення термінів погашення зобов'язань призводить до їх збільшення і знецінення грошових коштів для кредиторів. Вирішення цієї проблеми лежить в сфері організації обліку і аудиту зобов'язань, оскільки ухвалення управлінських рішень відбувається на підставі інформації про зобов'язання, які формуються в системі обліку і аудиту. Недостатня теоретична розробка питань визнання сутності зобов'язань, розбіжності щодо їх визначення з юридичної та бухгалтерської точки зору і проблеми в методиці відображення заборгованості цей вид створення активів у журналах бухгалтерського обліку та у фінансовій звітності характеризують як один із найбільш складних ділянок обліку і аудиту.

Дослідженням сутності та природи зобов'язань приділяли увагу науковці і практики різного профілю: економісти, обліковці, юристи, фінансові менеджери, до яких можна віднести таких іноземних вчених як М.Ф. Ван Бред, В.В. Качалін, Ч. Макмілан, Б. Нідлз, Б. Райан, С.Н. Щадилов, Е.С. Хендригсен та ін. і вітчизняних науковців: І.О. Власова, А.Г. Загородній, О.М. Петрук, І.І. Сахарцева, В.В. Сопко, Ф.Ф. Бутинець, Л.П. Кулаковська, М.Ф. Огійчук та ін.

Мета дослідження полягає у розробці напрямів удосконалення організації обліку, оподаткування і аудиту зобов'язань підприємства на основі узагальнення та систематизації теоретико-методичних і оцінки практичних засад обраної проблематики.

Для досягнення поставленої мети потрібно виконати ряд завдань:

- розкрити сутність зобов'язань підприємства, їх оцінку та класифікацію;
- розглянути нормативно-правову базу з питань обліку і аудиту зобов'язань підприємства;
- дослідити організацію обліку та аудиту довгострокових зобов'язань підприємства;
- оцінити стан синтетичного і аналітичного обліку зобов'язань підприємства;
- навести організаційно-економічну характеристику діяльності ТОВ

«ТЕРРАФУД»;

- здійснити аналіз виробничо-господарської діяльності ТОВ «ТЕРРАФУД» ЗА 2021-2022 рр.;

- дослідити можливості автоматизації процесів бухгалтерського обліку підприємства;

- обґрунтувати шляхи підвищення ефективності ведення обліку довгострокових зобов'язань.

Об'єктом дослідження є довгострокові зобов'язання підприємства Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД».

Предметом дослідження є організація бухгалтерського обліку і аудиту довгострокових зобов'язань підприємства.

Методи дослідження. Базою дослідження є діалектичний метод пізнання та системний підхід до вивчення економічних явищ і процесів. При дослідженні теоретичних та практичних аспектів обліку, оподаткування і аудиту зобов'язань підприємства використані методи індукції та дедукції, монографічний метод, метод спостереження та узагальнення. Також використані такі прийоми, як: порівняння, деталізація показників, абсолютних та відносних величин.

Табличний та графічний прийоми використано для відповідної ілюстрації одержаних результатів досліджень.

Розділ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ДОВГОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

1.1. Економічна суть довгострокових зобов'язань

В умовах стрімкого розвитку ринкової економіки, діяльність кожного підприємства супроводжується постійною взаємодією з іншими господарюючими суб'єктами. Але, зазвичай, для забезпечення раціональної співпраці підприємству недостатньо його власних коштів, і це викликає потребу залучення позикового капіталу. В свою чергу, це спричиняє виникнення довгострокових та короткострокових зобов'язань підприємства перед іншими суб'єктами господарювання. Наявність позичених коштів є цілком звичним та доцільним явищем для кожного підприємства, адже вони є основою ринкових відносин між суб'єктами господарювання. Також зобов'язання впливають на фінансовий стан суб'єкта господарювання, зокрема, на його фінансову стійкість, платоспроможність, ліквідність, кредитоспроможність.

Англійський економіст Б. Райан стверджував, що підприємство можна представити як сукупність зобов'язань, які лежать в основі діяльності будьякого господарюючого суб'єкта. На його думку, зобов'язання визначають реальне становище підприємства та рамки, в яких воно може функціонувати. З цього випливає, що система зобов'язань кожної організації визначає її потенціал [20, с. 59]. Зобов'язання – це заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.

Підприємство коли укладає невідмовну угоду придбати активи, виникає зобов'язання, що зумовлює підприємство брати на себе відповідальність діяти певним чином.

Зобов'язання можуть бути немонетарними і монетарними. Монетарні зобов'язання відображають суму грошових коштів, які підлягають сплаті

кредиторам, а немонетарні – зобов'язання виникають при необхідності поставити товари або надати послуги визначеної кількості та якості.

До довгострокових зобов'язань належать:

1.1. Довгострокові кредити банків – заборгованість підприємства банкам за отриманими від них позиками, яка не є поточним зобов'язанням.

1.2. Інші довгострокові фінансові зобов'язання – довгострокові заборгованості підприємства щодо зобов'язання із залучення позикових коштів (крім кредитів банків), на які нараховуються відсотки (довгострокові векселі видані, зобов'язання за облігаціями).

1.3. Відстрочені податкові зобов'язання – нараховані податки, що підлягають сплаті в майбутніх періодах, внаслідок виникнення тимчасової різниці між балансовою вартістю активів або зобов'язань та оцінкою цих активів або зобов'язань, яка використовується з метою оподаткування.

1.4. Інші довгострокові зобов'язання – довгострокові зобов'язання з фінансової оренди, реструктуризована податкова заборгованість, фінансова допомога на зворотній основі.

Зобов'язання підприємств можуть виникати через такі форми кредиту: банківський, комерційний, лізинговий, іпотечний, бланковий, консорціумний.

Товарна форма кредиту, яка визначає відносини з питань перерозподілу матеріальних фондів і характеризує кредитну угоду між двома суб'єктами господарської діяльності є комерційний кредит. Об'єкти кредитних відносин при комерційному кредиті обов'язково регулюють свої господарчі відносини і мають право створювати платіжні засоби у вигляді векселів – зобов'язань боржника сплатити кредиторі зазначену суму у визначений термін.

Учасником комерційного кредиту можуть бути реалізовані товари, виконані роботи, надані послуги щодо яких продавцем надається відстрочка платежу.

Якщо комерційний кредит оформлюється за допомогою векселя, то інших угод про надання кредиту не укладається.

Погашення комерційного кредиту може здійснюватися шляхом:
сплати боржником за векселем;
передачі векселя відповідно до чинного законодавства іншій юридичній особі (крім банків та інших кредитних установ);
переоформлення комерційного кредиту на банківський.

У випадку оформлення комерційного кредиту не за допомогою векселя, погашення такого кредиту здійснюється на умовах, передбачених договором сторін.

Відносини між юридичними особами, які виникають у випадку оренди майна і супроводжуються укладанням лізингової угоди. Лізинг є формою майнового кредиту мають назву лізинговий кредит.

Об'єктом лізингу є різне рухоме (машини, обладнання, транспортні засоби, обчислювальна та інша техніка) та нерухоме (будинки, споруди, система телекомунікацій та ін.) майно.

Лізингодавець (суб'єкт господарювання, що є власником об'єкта лізингу і здає його в оренду), користувач (суб'єкт, що домовляється з лізингодавцем на оренду про набуття права володіння та розпорядження об'єктом лізингу у встановлених лізинговою угодою межах), виробник (підприємство, організація та інші суб'єкти господарювання, які здійснюють виробництво або реалізацію товарно-матеріальних цінностей).

Особливий вид економічних відносин з приводу надання кредитів під заставу нерухомого майна є іпотечний кредит.

Іпотечні банки або спеціальні іпотечні компанії, а також комерційні банки можуть бути кредиторами з іпотеки.

Юридичні та фізичні особи, що мають у власності об'єкти іпотеки або мають поручителів та які надають під заставу об'єкти іпотеки на користь позичальника є позичальниками.

Доцільно використовувати такі предметом іпотеки при наданні кредиту: виробничі будинки, споруди, житлові будинки, квартири, магазини, земельні ділянки, які є власністю позичальника і не є об'єктом застави за іншою угодою.

Кредит, що у сво чергу надається тільки у національній грошовій одиниці фізичним особам-резидентам України на придбання споживчих товарів тривалого користування та послуг і який повертається в розстрочку, якщо інше не передбачено умовами кредитного договору носять назву - споживчий кредит.

Банківські кредити розрізняються:

за строками користування:

- а) короткострокові – до 1 року;
- б) середньострокові – до 3 років;
- в) довгострокові – понад 3 роки.

З моменту отримання (зарахування на рахунок позичальника або сплати платіжних документів з позичкового рахунку позичальника) до повного погашення кредиту та відсотків за його користування розраховується строк кредиту, а також відсотки за його користування (якщо інше не передбачено умовами кредитного договору).

У випадку тимчасових фінансових труднощів, які виникають у зв'язку із витратами виробництва та обігу, не забезпечених надходженнями коштів у відповідному періоді, можуть надаватись банками короткострокові кредити.

На оплату обладнання, поточні витрати, на фінансування капітальних вкладень, можуть надаватись середньострокові кредити.

Для формування основних фондів, об'єктами кредитування можуть бути капітальні витрати на реконструкцію, модернізацію та розширення вже діючих основних фондів, на нове будівництво, на приватизацію та інше можуть надаватись довгострокові кредити.

Банківською установою надається кредит для суб'єктів господарювання усіх форм власності у тимчасове користування на умовах, передбачених

кредитним договором. Основні вимоги - це забезпеченість, повернення, строковість, платність та цільова направленість.

Наявність у банку права для захисту своїх інтересів, недопущення збитків від неповернення боргу через неплатоспроможність позичальника визначається як принцип забезпеченості кредиту.

Строковості та платності означає, що кредит має бути повернений позичальником банку у визначений у кредитному договорі строк з відповідною сплатою за його користування визначається як принцип повернення.

Цільовим характером використання передбачається вкладення позичкових коштів на конкретні цілі, передбачені кредитним договором.

Комерційні банки мають можливість самостійно визначати порядок залучення та використання коштів, а також проведення кредитних операцій, встановлення рівня відсоткових ставок та комісійних винагород.

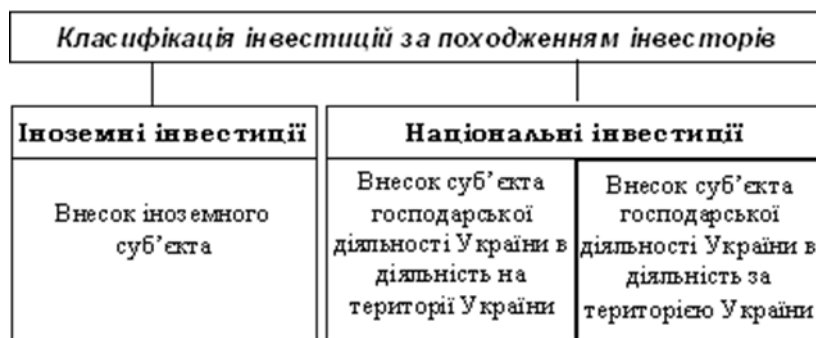

Рис. 1.1.1. Класифікація інвестицій за походженням інвесторів.

У сучасних умовах господарювання, підприємства систематично залучають позикові кошти. Для цього необхідно укласти кредитний договір між установою банку та підприємством, в якому окреслюються об'єкти кредитування та умови отримання й погашення позик, зокрема враховуючи плановий розмір кредиту, процентні ставки плати за кредит, умови та розміри їх підвищення та зниження, розмір власних обігових коштів, які використовує підприємство на створення матеріальних запасів і виробничих витрат, зобов'язання підприємства по заставі цінностей, що кредитуються, можливості та джерела погашення позики, терміни, на які вони надаються, тощо.

Установою банку, шляхом перерахування грошових коштів з рахунків підприємства в банках здійснюється виплата кредиту.

Довгостроковими зобов'язаннями, що мають місце на ТОВ «ТУРРАФУД», є довгострокові кредити банків. Підставою для бухгалтерського обліку кредитних операцій на підприємстві є первинні документи, які фіксують факти здійснення цих операцій.

Первинні документи повинні бути складені під час здійснення операції та можуть складатися у паперовій формі та/або у вигляді електронних записів (у формі, яка доступна для читання та виключає можливість внесення будь-яких змін). У разі складання їх у вигляді електронних записів при потребі повинно бути забезпечене отримання інформації на паперовому носії.

Доцільно реалізувати для вдосконалення обліку довгострокових зобов'язань на ТОВ «ТЕРРАФУД» роздільне проведення обліку довгострокових зобов'язань по кожному зобов'язанню підприємства.

При відсутності поділу обліку по довгострокових зобов'язаннях неможливо одержати загальну картину фінансового положення ТОВ «ТЕРРАФУД». До такого поділу обліку по зобов'язаннях поступово або відразу потрібно переходити ТОВ «ТЕРРАФУД», оскільки без цього переходу неможливо організувати ефективне фінансове управління підприємством. Переглядом системи обліку і фінансового управління повинна зайнятися вища ланка керівництва ТОВ «ТЕРРАФУД».

1.2. Нормативно-правове регулювання з обліку, аналізу і аудиту довгострокових зобов'язань

Дотримання балансу взаємних інтересів користувачів інформації досягається за допомогою різних видів регулювання бухгалтерського обліку: економічного, правового та морально-етичного. Правове регулювання здійснюється державою, яка встановлює правові норми, окреслюючи межі можливої поведінки суб'єктів господарювання. В Україні поступово створюється

система взаємодії економічного та правового регулювання, яка проявляється в тому, що підприємства при введенні обліку обирають для себе економічно доцільні напрями поведінки, але при цьому вони змушені враховувати правові норми, порушення яких призводить до юридичної відповідальності та економічних втрат.

Визнання загальних Принципів підготовки та складання фінансової звітності (Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements) стало принциповою основою переходу України на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та аудиту. Принципи підготовки та складання фінансової звітності сформульовані у вигляді окремого документу, який не є стандартом і не містить обов'язкових вимог і рекомендацій. Але якщо якась положення стандарту суперечить принципам, то змінюються положення стандарту.

Наступними нормативними документами (табл. 1.1.1), представлено Систему обліку довгострокових зобов'язань в Україні, що регулюється нормативно-правовими актами, які формують правове поле для ведення фінансового та податкового обліку даного об'єкта.

Таблиця 1.1.1.

Нормативно - правова база обліку та аудиту довгострокових зобов'язань

№п/п	Назва нормативно-правового акту	Номер, коли і ким прийнятий	Характеристика
1	2	3	4
1.	ПКУ	№ 2755-IV від 02.12.2010 р.	Регулює відносини, що виникають у суб'єктів господарювання у сфері різної податків й зборів, а також визначає усі ймовірні податки, збори, порядок їх адміністрування, права та обов'язки платників податків
2.	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	№996-XIV від 16.10.1999року	Визначає правові засади регулювання організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, в тому числі обліку розрахункових операцій
3.	Закон України «Про аудиторську діяльність»	№2258-VIII від 21.12.2017	Визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні і спрямований на створення системи незалежного фінансового контролю, з метою захисту інтересів користувачів

			фінансової та іншої економічної інформації
4.	НП(С) Бухгалтерського обліку 2 «Баланс»	Наказ МФУ №87 від 31.03.1999року	Визначає зміст і форму балансу та загальні вимоги до розкриття його статей
5.	НП(С) Бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»	Наказ МФУ №237 від 08.10.1999 року	Визначає порядок визнання, оцінки, класифікації та обліку зобов'язань підприємства та розкриття інформації у звітності
5.	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань господарських операцій, підприємств і організацій	Наказ МФУ №291 від 30.11.1999 року	Визначає перелік і схеми реєстрації та групування фактів фінансово-господарської діяльності (кореспонденція рахунків) у бухгалтерському обліку

Продовження таблиці 1.1.1.

1	2	3	4
7.	Інструкція Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань	Наказ МФУ №291 від 30.11.1999 року	Встановлює порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та фактів фінансово-господарської діяльності підприємства
.	Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні у національній валюті	Затверджена Постановою Верховної Ради України №3126-ХІІ від 22.04.1993 року	Визначає порядок здійснення безготівкових розрахунків за допомогою платіжних доручень, вимог-доручень, векселів, акредитивів, чеків тощо

Головний нюанс у нормативно-правовому забезпеченні обліку довгострокових зобов'язань стосується довгострокових зобов'язань за кредитним договором, за яким існує зобов'язання підприємства погасити його на вимогу кредитора в найкоротший термін у випадку, якщо підприємство порушує певні умови кредитування, які стосуються його фінансового стану. Такий договір відноситься до довгострокових, але у випадку порушення підприємством умов його кредитування в кредитора з'являється право зажадати негайного погашення підприємством кредиту. Якщо не відомо скористається чи ні кредитор своїм правом вимоги негайного погашення кредиту, то формально, за строком

погашення, такий кредит не відповідає критеріям довгостроковості. Тому і виникає питання - чи можливо надалі обліковувати ці зобов'язання як довгострокові. Відповідно до вимог НП(С)БО 11 такий договір продовжує значитися як довгостроковий, у разі якщо до затвердження фінансової звітності позикодавець погодився не вимагати погашення зобов'язання внаслідок порушення й не очікується виникнення подальших порушень кредитної угоди протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Також групування довгострокові зобов'язання за НП(С)БО 11, яке було визначено у п.1.2. , не відповідає тому групуванню, що дане в Плані рахунків, затвердженому на два місяці раніше НП(С)БО 11. Для відображення довгострокових зобов'язань, у Плані рахунків виділений найменший за кількістю рахунків п'ятий розділ, який має шість рахунків і тринадцять субрахунків. У таблиці Плані рахунків даний розподіл рахунків і субрахунків п'ятого розділу, відповідно до групування довгострокових зобов'язань підприємства, запропонованого НП(С)БО 11.

Таким чином, нормативно-правова база з обліку довгострокових зобов'язань , на даний час, є недосконалою, а норми законодавчих актів суперечать один одному та сприяють неоднозначному трактуванню обліковцями.

В основі складання фінансової звітності суб'єкта підприємництва лежать певні концептуальні основи. Так, наприклад, в Концептуальній основі фінансової звітності обґрунтовано, що оскільки фінансові звіти складаються багатьма суб'єктами господарювання і надаються зовнішнім користувачам у різних країнах світу, можуть виглядати подібними але відрізняються один від одного, використовують різні елементи, для того щоб зменшити ці розбіжності шляхом гармонізації регулюючих положень, стандартів бухгалтерського обліку та процедур, розроблено відповідні засади, які мають враховуватися при складанні фінансової звітності суб'єкта малого підприємництва. Ці засади враховуються і в процесі нормативно-правового регулювання складання

фінансової звітності. Однак перед тим, як розглянути особливості нормативно-правового регулювання складання фінансової звітності суб'єкта малого підприємництва, відзначимо, що до нього можна підходити двоюко. Нормативно-правове регулювання можна досліджувати згідно з юридичною силою нормативно-правових актів, які регулюють процедуру складання 19 фінансової звітності. У цьому випадку уся система нормативно-правових актів виглядає наступним чином .

Нормативно-правові акти, які регулюють складання фінансової звітності суб'єкта підприємництва: Конституція, Кодекси; закони Підзаконні нормативно-правові акти; постанови Кабінету Міністрів України Відомчі нормативно-правові акти; накази, інструкції, методичні рекомендації; локальні акти: наказ про облікову політику, положення про відділ тощо.

Бухгалтер кожного підприємства при ведені бухгалтерського обліку використовує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (П(С)БО), затверджені наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. N 318. Перелік стандартів визначено у Наказі про облікову політику підприємства. Згідно з цим документом головний бухгалтер керується такими П(С)БО: П(С)БО 11, П(С)БО 15, П(С)БО 16 та іншими.

Основний нормативний документ, який регулює безпосередньо облік зобов'язань є «Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 11 «Зобов'язання». Це положення регулює класифікацію зобов'язань та порядок відображення кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками і підрядниками в обліку та фінансовій звітності підприємства.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності визначає НП(С)БО 15 «Доходи» . А для визначення та відображення в обліку доходів призначений П(С)БО 15.

Визначення у фінансовій звітності методологічних засад формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства визначає

НП(С)БО 16 «Витрати» , що призначений для визначення та відображення в обліку витрат.

Податковий кодекс України визначає облік кредиторської заборгованості в контексті сплати податків. Зокрема, відповідно до його вимог, кредиторську заборгованість, що залишилася не стягнутою після закінчення терміну позовної давності для цілей оподаткування визнають безповоротною фінансовою допомогою, яка включається до складу доходу. При цьому на суму, раніше включену до податкового кредиту з ПДВ, слід збільшити податкові зобов'язання - на підставі розділу 5 Податкового кодексу України.

При відображенні розрахункових операцій на рахунках бухгалтерського обліку підприємства мають застосовувати «План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291».

Порядок відображення досліджуваних операцій на бухгалтерських рахунках та кореспонденцію рахунків визначає «Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій», затверджена наказом Міністерства 25 фінансів України від 30.11.99 р. № 291».

Відповідно до вище вказаних нормативних документів в фінансовій звітності підприємства необхідно відобразити лише підтвержені суми довгострокової заборгованості. Для цього згідно законодавства перед складанням річної звітності кожне підприємство має провести інвентаризацію заборгованостей. Порядок проведення такої інвентаризації регламентує «Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України № 879 від 02.09.14 року».

Крім вище названого бухгалтер керується методичними рекомендаціями, а саме : методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів,

методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку та методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів.

На рівні підприємства ведення бухгалтерського обліку відбувається відповідно до внутрішніх документів: статуту, наказу про облікову політику, положень про бухгалтерську службу та інші.

Облікова політика визначається сукупністю методик, методів, принципів й інших процедур, які використовуються суб'єктом господарювання для складання та подання фінансової звітності. Підприємство формує облікову політику для реалізації власних інтересів у галузі бухгалтерського обліку й фудиту.

Згідно з п. 5 Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», право встановлення облікової політики підприємства цілком і повністю полишає на розсуд суб'єкта господарювання. При цьому підприємство самостійно:

обирає форму бухгалтерського обліку як певну систему регістрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації в них з додержанням єдиних засад, встановлених цим Законом та з урахуванням особливостей своєї діяльності і технології обробки облікових даних;

розробляє систему і форму внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій, визначає права працівників на підписання бухгалтерських документів;

затверджує правила документообороту і технологію обробки облікової інформації, додаткову систему рахунків і реєстрів аналітичного обліку.

Щодо спеціальної літератури, то нині питанням обліку, аналізу та аудиту довгострокових зобов'язань приділяється значна увага з боку вітчизняних авторів. Про це свідчать статті спеціалізованих періодичних видань, підручники, монографії та навчальні посібники. Доробок вітчизняних вчених в питаннях, пов'язаних з документуванням та інформаційним забезпеченням процесу аудиту, представлений роботою Гончарука Я.А. [23]. У спільній роботі Гончарук Я. А.,

Рудницький В. С. [23] викладено теоретичні основи аудиту: розглянуто його сутність та види, місце в системі економічного контролю; концепції, постулати, стандарти аудиту; предмет, метод, планування аудиту; оцінку ефективності внутрішнього контролю та аудиторського ризику; організацію аудиторської діяльності та процес аудиту; методику аудиторського тестування й особливості аудиту в умовах комп'ютерного тестування; аудиторські докази та робочі документи аудитора; аудиторські висновки й звіти; особливості організації та методології внутрішнього аудиту. Враховано останні зміни до Міжнародних стандартів аудиту [33].

Таким чином, можливо відзначити, що питання обліку та аудиту довгострокових зобов'язань висвітлюються у роботах вчених - економістів, проте деякі питання залишаються не вирішеними.

1.3. Особливості бухгалтерського обліку довгострокових зобов'язань

Пасиви підприємства або кредиторська заборгованість, які мають бути сплачена на протязі терміну, що перевищує один рік – є довгострокові зобов'язання.

Відповідно до Національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання" до них відносяться:

- 1) довгострокові кредити банків;
- 2) інші довгострокові фінансові зобов'язання;
- 3) відстрочені податкові зобов'язання;
- 4) інші довгострокові зобов'язання .

Обліку підлягають не всі господарські зобов'язання, а лише ті, що впливають з виконання укладених підприємством договорів чи здійснення дій, з якими фінансове право пов'язує виникнення зобов'язань із внесення платежів до бюджету та відповідних позабюджетних органів. В першу чергу необхідно зазначити, що вимоги Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11

"Зобов'язання" поширюються на всі підприємства, незалежно від форми власності та виду діяльності (крім бюджетних установ), і застосовуються з урахуванням особливостей оцінки та розкриття інформації щодо зобов'язань, установлених іншими НП(С)БО.

Наголосимо, що в Плані рахунків для відображення довгострокових зобов'язань виділений найменший за кількістю рахунків п'ятий розділ. Він має шість рахунків і тринадцять субрахунків. У таблиці 1.1 нами наведено розподіл рахунків і субрахунків п'ятого розділу Плану рахунків відповідно до групування довгострокових зобов'язань підприємства, запропонованого НП(С)БО 11 «Зобов'язання» .

Відображення отримання та погашення довгострокових кредитів в обліку документально оформлюється виписками банку, касовими ордерами, платіжними дорученнями, розрахунками та довідками бухгалтерії тощо. Облік розрахунків за довгостроковими кредитами банків та іншими залученими позиковими коштами, які не є поточними зобов'язаннями, ведеться на рахунку 50 "Довгострокові позики"

Документування господарських операцій при виникненні заборгованості проводиться за допомогою:

- 1) виписки банку;
- 2) платіжних доручень;
- 3) накладних;
- 4) розрахунків та довідок бухгалтерії;
- 5) векселів тощо.

При погашенні заборгованості використовують:

- 1) платіжне доручення;
- 2) акредитив;
- 3) інкасо;
- 4) видатковий касовий ордер;
- 5) інші платіжні документи.

Синтетичний облік довгострокових зобов'язань ведуть на рахунках:

- 50 "Довгострокові позики" з відповідними субрахунками;
- 51 "Довгострокові векселі видані" з відповідними субрахунками;
- 52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями" з субрахунками;
- 53 "Довгострокові зобов'язання з оренди";
- 54 "Відстрочені податкові зобов'язання";
- 55 "Інші довгострокові зобов'язання".

Аналітичний облік здійснюють відповідно:

за позикодавцями в розрізі кожної позики окремо та строками погашення позик; за кожним виданим векселем;

за видами та термінами погашення облігацій;

за кожним орендодавцем та об'єктом орендованих необоротних активів;

за видами активів або зобов'язань, між оцінками яких для відображення в балансі та цілей оподаткування виникла різниця;

за кожним кредитором та видам залучених коштів.

Відображення в облікових регістрах та звітності:

1) в облікових регістрах: Журнал 2, Журнал 3, Відомість 3.4;

2) у фінансовій звітності: Баланс (звіт про фінансовий стан), Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), Звіт про грошові кошти, Звіт про власний капітал, Примітки до фінансової звітності.

Оцінка зобов'язань відіграє значну роль при формуванні облікової політики підприємства. Застосування принципу обачності, що передбачає використання в бухгалтерському обліку методів оцінки, які повинні запобігати заниженню сум визнаних зобов'язань, є важливим при оцінці зобов'язань. Завдяки дії принципу безперервності оцінка зобов'язань підприємства здійснюється, виходячи з припущення, що його діяльність триватиме й надалі.

Довгострокові зобов'язання

=

Зобов'язання

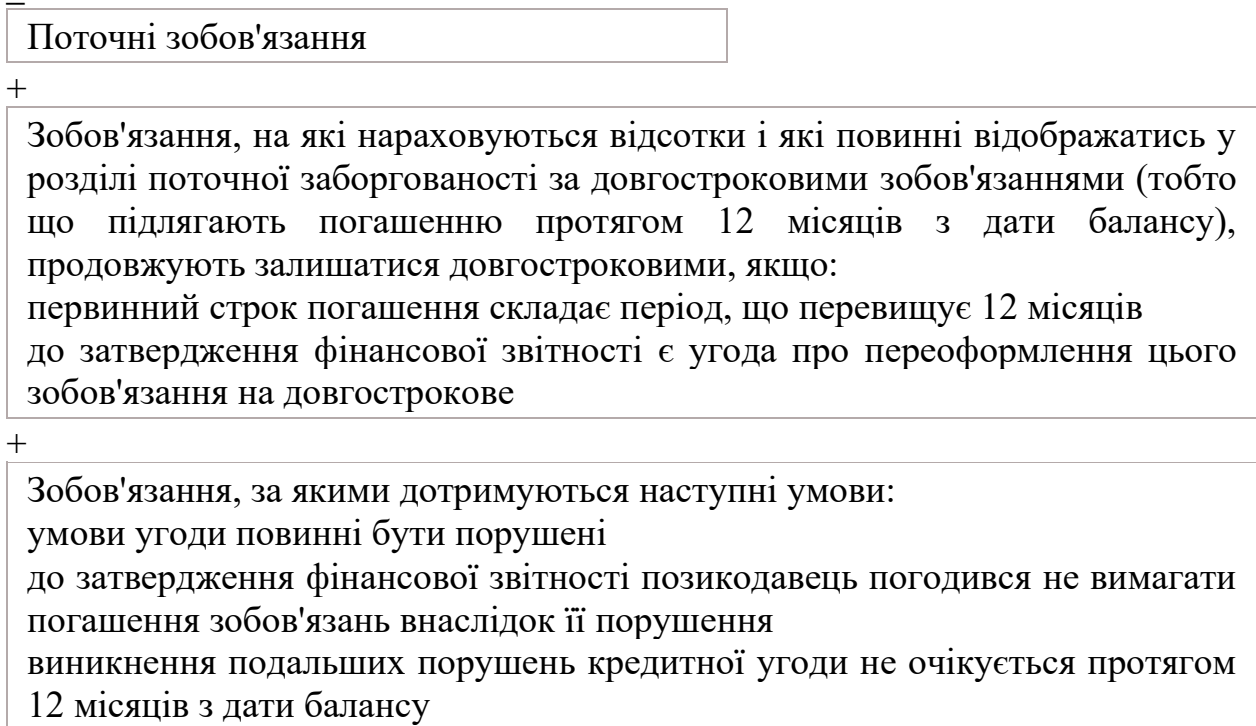

Рис. 1.3.1. Визначення довгострокових зобов'язань.

Для визначення балансової вартості зобов'язань використовуються наступні види оцінок (рис. 3).

За НП(С)БО 11 "Зобов'язання" в Балансі (ф. № 1) всі поточні зобов'язання відображаються за сумою погашення, тобто у фінансовій звітності в розділі поточних зобов'язань відображається сума, яка буде фактично сплачена при погашенні такого зобов'язання.

Визначення теперішньої вартості залежить від умов і виду зобов'язання. За теперішньою вартістю відображаються довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки: суми довгострокових кредитів облігаційних позики довгострокових відсоткових векселів; платежів за довгостроковою орендою; позик небанківських фінансово-кредитних установ підлягають дисконтуванню.

Види оцінок балансової вартості зобов'язань			
Сума, погашення		Недисконтована сума грошових коштів або еквівалентів, яка, як очікується, буде сплачена, для погашення зобов'язань в процесі звичайної діяльності підприємства	Поточні зобов'язання

Теперішня вартість		Дисконтована сума майбутніх платежів (за вирахуванням суми очікуваного відшкодування), яка, як очікується, буде необхідна для погашення зобов'язання в процесі звичайної діяльності підприємства		Довгострокові зобов'язання, на які нараховується відсоток
--------------------	--	--	--	---

Рис. 1.3.2. Види оцінок для визначення балансової вартості зобов'язань.

У НП (С) БО 11 "Зобов'язання" щодо оцінки зазначено наступне. Довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображаються в балансі за їх теперішньою вартістю. Визначення теперішньої вартості залежить від умов та виду зобов'язання. Поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення.

Сума забезпечення визначається за обліковою оцінкою ресурсів (за вирахуванням суми очікуваного відшкодування), необхідних для погашення відповідного зобов'язання, на дату балансу.

Непередбачені зобов'язання відображаються на позабалансових рахунках підприємства за обліковою оцінкою.

Дисконтована оцінка зобов'язання - це вартість майбутнього платежу. Визначення дисконтованої вартості засновано на розумінні того, що з економічної точки зору сума коштів, яка буде витрачена підприємством в майбутньому, менше суми коштів, витрачених підприємством сьогодні.

Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду.

До більшості рахунків обліку зобов'язань Планом рахунків передбачено відкриття субрахунків, що деталізують об'єкти обліку (табл. 1.3.1).

Таблиця 1.3.1

Рахунки з обліку довгострокових зобов'язань

	Шифр та назва субрахунку
50 "Довгострокові позики"	501 "Довгострокові кредити банків у національній валюті"
	502 "Довгострокові кредити банків в іноземній валюті"

	503 "Відстрочені довгострокові кредити банків у національній валюті"
	504 "Відстрочені довгостр. кредити банків в іноземній валюті"
	505 "Інші довгострокові позики в національній валюті"
	506 "Інші довгострокові позики в іноземній валюті"
51 "Довгострокові векселі видані"	511 "Довгострокові векселі, видані в національній валюті"
	512 "Довгострокові векселі, видані в іноземній валюті"
52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"	521 "Зобов'язання за облігаціями"
	522 "Премія за випущеними облігаціями"
	523 "Дисконт за випущеними облігаціями"
53 "Довгострокові зобов'язання з оренди"	531 "Зобов'язання з фінансової оренди"
	532 "Зобов'язання з оренди цілісних майнових комплексів"

Відображення отримання та погашення довгострокових кредитів в обліку документально оформлюється виписками банку, ВКО, платіжними дорученнями, розрахунками та довідками бухгалтерії тощо.

Облік розрахунків за довгостроковими кредитами банків та іншими залученими позиковими коштами у інших осіб, які не є поточними зобов'язаннями, ведеться на рахунку 50 "Довгострокові позики" (табл. 1.3.2).

Таблиця 1.3.2.

Кореспонденція рахунків з обліку довгострокових зобов'язань

№зп	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		Дебет	Кредит
1	Отримано довгострокову позику: - в національній валюті - в іноземній валюті	311 "Поточні рах-в в національній валюті"	50 "Довгострокові позики"
		312 "Поточні рахунки в іноземній валюті"	
2	Здійснено поточні фінансові інвестиції за рахунок довгострокових позик	35 "Поточні фінансові інвестиції"	50 "Довгострокові позики"
3	Відображення факт. вартість акцій власної емісії, викуплених у його учасників за рахунок довгострокової позики	45 "Вилучений капітал"	50 "Довгострокові позики"
4	Погашено за рахунок довгострокових позик: - довгострокові векселі видані	51 "Довгострокові векселі видані"	50 "Довгострокові позики"

	довгострокові зобов'язання за облігаціями	52 "Довг. зобов. за облігаціями"	
5	Переведено короткострокові позики у розряд довгострокових у зв'язку з зміною умов кред-ння	60 "Короткострокові позики"	50 "Довгострокові позики"
6	Відображено зміну теперішньої вартості кредиту	952 "Інші фінансові витрати"	50 "Довгострокові позики"
7	Відображено негативну курсову різницю по довгостроковому кредиту в іноземній валюті	974 "Втрати від неопераційної курсової різниці"	50 "Довгострокові позики"
8	Відображено частину довгострокової позики у складі поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями	50 "Довгострокові позики"	61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"
9	Відображено позитивну курсову різницю по довгостроковому кредиту в іноземній валюті	50 "Довгострокові позики"	744 "Дохід від неопераційної курсової різниці"

Вексель – найбільш розповсюдженим вид довгострокових зобов'язань. Він посідає особливе місце в системі безготівкових розрахунків, оскільки підприємство може безпосередньо використовувати його для погашення боргових зобов'язань. Назва «Вексель», від нім. – заміна, обмін, розмін – є боргове зобов'язання встановленого зразка, яке письмово оформлене та засвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця про сплату після настання строку певної суми грошей власнику векселя (векселедержателю). Векселі можуть видаватися тільки для оплати за поставлену продукцію, виконані роботи та надані послуги.

Даний вид фінансового документа належить до цінних паперів, які характеризуються як документ, що підтверджує майнові права, здійснення і передача яких можлива лише при його пред'явленні.

Облік довгострокових векселів виданих

В системі безготівкових розрахунків, для векселя визначається особливе місце оскільки він може безпосередньо використовуватись для погашення боргових зобов'язань.

Вексель належить до цінних паперів, які характеризуються як документ, що підтверджує майнові права, здійснення і передача яких можлива лише при його пред'явленні.

Векселі можуть видаватися тільки для оплати за поставлену продукцію, виконані роботи, надані послуги. Векселі бувають:

- простий;
- переказний;
- відсотковий;
- безвідсотковий.

Облік довгострокових векселів виданих

Вексель має матеріальний носій - бланк векселя. Облік бланків векселів ведеться на позабалансовому рахунку 08 "Бланки суворого обліку". Вексельні бланки купуються підприємствами в комерційних банках України. Витрати на їх купівлю складаються з вартості вексельного бланку, ПДВ та державного мита (приклад 1).

Приклад 1. ТОВ "ТЕРРАФУД" придбало 10 вексельних бланків, вартість яких - 1 грн., крім того ПДВ. Державне мито становить 10% від неоподаткованого мінімуму доходів громадян за кожен бланк. Виписано один переказний вексель.

Таблиця 1.3.3.

Журнал реєстрації господарських операцій ТОВ "ТЕРРАФУД"

№ зп.	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки		Сума, тис. грн.
		Дебет	Кредит	
1	Оприбутковано вексельні бланки	209 "Інші матеріали"	685 "Роз-ки з ін. кредиторами"	10,0
2	Відображено податковий кредит по ПДВ	641 "Розрахунки за податками"	685 "Роз-ки з ін. кредиторами"	2,0
3	Нараховано державне мито	209 "Інші матеріали"	641 "Розрахунки за податками"	17,0
4	Відображено придбані бланки поза балансом	08 "Бланки суворого обліку"	—	10,0

5	Погашено заборгованість за придбані бланки	685 "Розрахунки з Іншими кредиторами"	311 "Поточні рахунки в нац. валюті"	12,0
6	Сплачено державне мито	641 "Розрахунки за податками"	311 "Поточні рахунки в нац. валюті"	17,0
7	Списано бланк, використаний для виписування переказного векселя	949 "Інші витрати операційної діяльності"	209 "Інші матеріали"	2,7
8	Списано бланки з позабалансового обліку	—	08 "Бланки суворого обліку"	10,0

Журнал 3. Є обліковим регістром по рахунку 51 "Довгострокові векселі видані". У Відомості 3.4 ведеться аналітичний облік довгострокових векселів виданих. В Балансі (ф. № 1) сальдо за довгостроковими відсотковими векселями відображається у III розділі пасиву Балансу (ф. № 1) у рядку "Інші довгострокові фінансові зобов'язання", а за безвідсотковими векселями - у рядку "Інші довгострокові зобов'язання".

Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями

Цінний папір, що засвідчує внесення його власником грошових коштів і підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість цього цінного паперу у передбачений в ньому термін, з виплатою фіксованого відсотку, якщо інше не передбачено умовами випуску є облігацією .

Облігації можуть продаватись:

за номіналом (у випадку рівності оголошеної та ринкової ставок облігації);

з премією (якщо оголошена ставка нижче ринкової);

з дисконтом (якщо оголошена ставка більша за ринкову).

Премія по випущених облігаціях - сума, на яку ринкова ціна облігації перевищує її номінальну вартість. Премія, отримана при реалізації облігацій, підлягає амортизації. Амортизація премії - рівномірний розподіл суми премії по періодах платежів.

Метод приведення номінальної вартості облігації до ринкової класифікується як дисконт на облігації.

Приклад 2. Облігацію вартістю 1000 грн. продано на фінансовому ринку за 900 грн., з дисконтом 10%. Для обліку розрахунків з іншими особами за випущеними та сплаченими власними облігаціями строком погашення більше дванадцяти місяців з дати балансу призначено рахунок 52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями", типову кореспонденцію за яким представлено в таблиці 1.3.4.

Таблиця 1.3.4.

Кореспонденція рахунків з обліку

№ зп.	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		Дебет	Кредит
1	Випущено облігації з премією на строк більше одного року: - номінальна вартість	31 "Рахунки в банках"	521 "Зобов'язання за облігаціями"
	- премія за облігаціями		522 "Премія за випущеними облігаціями"
2	Нараховано відсотки за облігаціями, випущеними з премією: - сума відсотків	952 "Інші фінансові витрати"	684 "Розрахунки за нарахованими відсотками"
	- сума амортизації премії	522 "Премія за випущеними облігаціями"	733 "Інші доходи від фінансових операцій"
3	Випущено облігації з дисконтом на строк більше одного року: - отримано кошти	31 "Рахунки в банках"	521 "Зобов'язання за облігаціями"
	- відображено дисконт за облігаціями	523 "Дисконт за випущеними облігаціями"	
4	Нараховано відсотки за облігаціями, випущеними з дисконтом: - сума відсотків	952 "Інші фінансові витрати"	684 "Розрахунки за нарахованими відсотками"
	- сума амортизації дисконту		523 "Дисконт за випущеними облігаціями"
5	Переведено суму облігаційної позики до складу поточної заборгованості	521 "Зобов'язання за облігаціями"	61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"

Облік довгострокових зобов'язань з оренди

Розрахунки та довідки бухгалтерії, платіжні доручення, виписки банку, акти приймання-передачі основних засобів, ВКО та ін. класифікуються як первинні документи з обліку довгострокових зобов'язань з оренди.

Облік ведеться на рахунку 53 "Довгострокових зобов'язань з оренди" (табл.1.3.5)

Таблиця 1.3.5.

Кореспонденція рахунків з обліку довгострокових зобов'язань з оренди

№ зп.	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		Дебет	Кредит
1	Отримано ОЗ на умовах фін. оренди	10 "Основні засоби"	531 "Зобов'язання з фін. оренди"
2	Нараховано заборгованість перед орендодавцем за цілісний майновий комплекс, отримана оренда	15 "Капітальні інвестиції"	532 "Зобов'язання з оренди цілісних майнових комплексів"
3	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ, нарах. на вартість об'єкта, переданого у фін. оренду	641 "Розрахунки за податками"	531 "Зобов'язання з фін. оренди"
4	Погашено заборгованість з фін. оренди	53 "Довгостр. зобов'язання з оренди"	30 "Готівка", 31 "Рахунки в банках"
5	Відображено частину поточної заборгованості з оренди	53 "Довгостр. зобов'язання з оренди"	61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"
6	Нараховано відсотки за користування об'єктом фін. оренди	952 "Інші фін. витрати"	684 "Розрахунки за нарахованими відсотками"

Облік відстрочених податкових зобов'язань та активів

Відстрочені податкові активи - це сума податку на прибуток, яка належить до відшкодування в наступних періодах внаслідок тимчасової різниці між обліковою і податковою базами оцінки. Сума, яка відноситься на дану статтю для податкових цілей податковими органами представляє собою Податкову базу статті звітності. Тимчасові різниці визначають собою різниці між податковими базами статей і їх балансовою вартістю, і можуть бути:

- оподатковуваними тимчасовими різницями, що впливають на суми, належні до оподаткування в майбутніх періодах;
- тимчасовими різницями, які вираховуються, що впливають на суми, які необхідно вираховувати з податку на прибуток до сплати в майбутніх періодах.

Спеціальні рахунки 17 "Відстрочені податкові активи", та 54 "Відстрочені податкові зобов'язання" вводяться для обліку відхилень по відповідній сумі податку .

Відстрочені податкові зобов'язання (ті, на які нараховуються відсотки) в звітності відображаються за тією оцінкою, за якою відображаються в обліку, як правило, це фактична (історична) собівартість.

Методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про відстрочені податкові активи та зобов'язання і розкриття Інформації про них у фінансовій звітності визначені НП(С)БО 17 "Податок на прибуток".

Рахунок 17 «Відстрочені податкові активи» є активним, балансовим. Призначений для ведення обліку суми податку на прибуток, що підлягає відшкодуванню в наступних звітних періодах внаслідок:

- тимчасової різниці між балансовою вартістю активів або зобов'язань та оцінкою цих активів або зобов'язань, яка використовується з метою оподаткування;
- перенесення податкових збитків, не використаних для зменшення податку на прибуток у звітному періоді.

Аналітичний облік відстрочених податкових активів ведеться за видами активів, між оцінками яких для відображення в балансі та цілей оподаткування виникла різниця.

Згідно дебету цього рахунку відображається сума перевищення податку на прибуток, що підлягає сплаті в поточному звітному періоді, над витратами, пов'язаними з нарахуванням податку на прибуток у поточному звітному періоді,

по кредиту - зменшення відстрочених податкових активів за рахунок витрат, пов'язаних з нарахуванням податків на прибуток у поточному звітному періоді.

Облік інших довгострокових зобов'язань

Облік інших довгострокових зобов'язань, який не відображається на вищезгаданих рахунках класу 5 "Довгострокові зобов'язання", призначено рахунок 55 "Інші довгострокові зобов'язання", типову кореспонденцію якого представлено в таблиці 1.3.6.

Таблиця 1.3.6.

Кореспонденція рахунків з обліку інших довгострокових зобов'язань

№ зп.	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		Дебет	Кредит
1	Отримано зворотну фінансову допомогу в касу, на р/р в банку	30 "Готівка", 31 "Рахунки в банках"	55 "Інші довгостр. зобов'язання"
2	Погашено заборгованість по довгострокових зобов'язанням за рахунок грошових коштів	55 "Інші довгострокові зобов'язання"	30 "Готівка", 31 "Рахунки в банках"
3	Переведено до складу поточних зобов'язань заборгованість з податків після завершення відстрочки	55 "Інші довгострокові зобов'язання"	61 "Поточна заборгованість за довгостр. Зобов. "
4	Списано на доходи заборгованість, по якій минув строк позовної давності	55 "Інші довгостр зобов'язання"	746 "Інші доходи від звичайної діяльності"

РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ТЕРРАФУД», ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ДОВГОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

2.1. Організаційно-економічна характеристика Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД»

ТЕРРАФУД» – це улюблені бренди українців, якість та безпеку яких підтверджено експертизою в Україні та Європі.

Гарантія якості продукції – фундамент виробництва компанії «ТЕРРАФУД». У Холдингу здійснюється суворий контроль якості на кожному етапі виготовлення продукції.

До виробничих потужностей «ТЕРРАФУД» належать 11 молокопереробні підприємства та центри заготівлі молока. Підприємства Компанії «ТЕРР ФУД» сертифіковані на відповідність міжнародним стандартам якості ISO 9001, менеджменту в галузі безпеки харчової продукції ISO 22000, HALAL. Торгові марки «ТЕРРАФУД»: Ферма, Premiale, Тульчинка, Біла лінія, Золотий резерв та інші... Сьогодні «ТЕРРАФУД» №1 з продажу та експорту вершкового масла та рослинно-вершкових сумішей; №1 з продажу та експорту твердого та плавленого сиру; №1 з виробництва та продажу фети в Україні; №1 з експорту молочних та масложирових продуктів .

Висока якість усієї продукції, її безпека, відповідність вимогам законодавства і запитам споживачів - є один з основних принципів Холдингу.

Відповідно до цього принципу на всіх виробничих майданчиках впроваджено систему управління харчовою безпекою ISO 22000. Її основа – аналіз ризиків харчової безпеки та встановлення критичних точок контролю (НАССР), що дозволяє забезпечити контроль на всіх етапах виробництва і виробляти безпечну продукцію.

Також на чотирьох виробничих майданчиках впроваджено систему управління якістю ISO 9001 – це схема ведення бізнес-процесів, яка забезпечує стабільну якість роботи підприємства й охоплює основні етапи його діяльності.

Гарантія якості продукції – фундамент виробництва Компанії «ТЕРРА ФУД». Відповідальність за якість продукції в Компанії несе кожен співробітник. На підприємствах Компанії здійснюємо суворий контроль якості на кожному етапі виготовлення продукції – від ферми, де береться молоко, до полиці магазину, куди привозиться продукція.

Щорічно проводиться сертифікація заводів на відповідність міжнародним системам менеджменту ISO 9001, управління безпекою харчових продуктів ISO 22000. На кожному виробничому підприємстві Компанії функціонують сучасно обладнані лабораторії, що здійснюють контроль технологічного процесу виготовлення продукції, проводячи відбір проб, для досліджень сотні разів на

день. Контроль виробництва продукції та дотримання стандартів також здійснює автоматичне обладнання. Система не допускає випуску неякісного продукту за допомогою автоматизованого контролю більш ніж десяти показників. Для забезпечення контролю якості важливу роль відіграє персонал Компанії, тому відбір кадрів ведеться з повною відповідальністю. Регулярно проводяться навчання і перевірка компетентності працівників.

Вже більше 10 років холдинг забезпечує продаж високоякісної продукції в Молдові, Азербайджані, Грузії, Armenії, Казахстані, Туркменістані, а також на ринках Близького сходу, Балканів, Північної Африки та Азії. Представництва відкрито у Іорданії та Грузії. На міжнародному рівні ТОВ «ТЕРРАФУД» відоме високою якістю вершково-рослинних сумішей і займає четверте місце в Європі, дванадцяте місце у світі, що підтверджується даними Euromonitor, Міжнародного торгового центру (ІТС), Продовольчою й сільськогосподарською організацією ООН (FAO) й «Про-Консалтинг».

Засновником холдингу є Станіслав Войтович, Герой України (Указ Президента України, 2009 року), Заслужений працівник сільського господарства України (Указ Президента України, 2006 рік).

12 лютого 2016 року на посаду генерального директора компанії був призначений Фортунато Гаудаліні.

На даний час Крижопільська філія "ТОВ ТЕРРАФУД" в сезон планує переробляти 50000 т молока. Підприємство зберегло свій профіль по виробництву сиру жирного, якого планують в місяць виробляти 8000 т, а саме сир «Буковинський», «Пошехонський класичний», «Голландський класичний», «Сметанковий», «Звенегородський», «Едам», «Вершковий».

Плануються випускати сири елітної групи, ціновий рівень яких на 20-25 % вище сирів масового виготовлення. Це сири "Радомер", "Мааздам", "Королівський екстра". Працює цех плавлених сирів, в якому випускається крім ковбасних ще і сирки пастоподібні у фользі вагою 62, 5 г, із смаком зелені, грибів,

лосося, креветки, шинки та продукт сирний вагою по 100 г. Для цього було придбане обладнання в Німеччині.

Користується попитом і суха сироватка, яку сушить цех по виробництву сухої сироватки, при виробництві якої застосовується нанофільтрація.

Основні цеха оснащені комп'ютерною системою управління, лінії виробництва автоматизовані.

У виробництві використовуються кращі імпорتنі бактеріальні препарати прямого внесення.

Проведено заходи по модернізації, які допомогли скласти нову технологічну схему виробництва, що дала можливість підняти рівень якості сиру, досягти стабільності якісних показників продукції.

Задача, яка стоїть перед колективом - досягати перших позицій на молочному ринку України і за її межами. Взята за основу політика якості і відродження молочної промисловості в Україні, забезпечує заводу одне із перших місць серед виробників по даній галузі, а також позитивні відгуки своїх клієнтів.

Підтвердженням показника якості є медалі та дипломи, які отримує продукція Крижопільської філії ТОВ «ТЕРРАФУД» на виставках не лише у Вінницькій області та Києві, а й у інших країнах.

Крижопільська філія ТОВ "ТЕРРАФУД" - найсучасніше високотехнологічне сироробне підприємство. Кожен виробничий процес - повністю автоматизований та закритий. Шість ліній приймання молока, потужністю 25 000 літрів на годину кожна. Сучасне обладнання підприємства та впроваджені новітні технології виробництва, котрі відповідають стандартам ISO та НАССР, забезпечують кінцевому продукту відмінні якість та смак .

Виробництво розміщене у п'ятьох цехах. Перший цех - це цех з виробництва твердих сирів, другий - з виробництва м'яких сирів, третій - з виробництва СЗМ та масла, четвертий - цех з виробництва цільномолочної продукції та п'ятий цех - з виробництва сухого знежиреного молока.

Основною метою діяльності Крижопільської філії ТОВ "ТЕРРАФУД" є задоволення матеріальних, соціальних та культурних потреб акціонерів за рахунок прибуткової діяльності Товариства незабороненої законом, раціонального використання сировини, матеріальних, енергетичних, фінансових і трудових ресурсів, одержання прибутку в процесі здійснення виробничо-господарської, інвестиційної, комерційної та іншої підприємницької діяльності, залучення іноземних інвестицій, розвиток зовнішньоекономічних зв'язків України.

Підприємство на даний час очолює Вінтер Сергій Олександрович , який разом з колективом на даний час проводить технічне переоснащення заводу . Безпосередньо директору підпорядковується головний бухгалтер, заступники директора з питань якості, заступники директора з виробництва, заступник директора по заготівлі сировини, начальник планово-економічного відділу, головний інженер, головний технолог, заступник директора з заготівлі сировини, начальник лабораторії з контролю виробництва, начальник відділу капітального будівництва, начальник відділу постачання, інженер з охорони праці, юристконсультант, начальник відділу збуту, секретар - референт, начальник відділу кадрів та інженер з транспорту.

Директор діє від імені Товариства, а також представляє його інтереси в підприємствах, установах, організаціях, затверджує структуру та штатний розклад Товариства, приймає на роботу та звільняє з роботи працівників Товариства, видає накази, вказівки, затверджує локальні акти, вирішує інші питання діяльності Товариства у відповідності зі Статутом Товариства та чинним законодавством України.

Кожен із підзвітних осіб займається вирішенням певного кола питань і відповідає за визначену сферу діяльності Товариства.

Головний бухгалтер, відповідно до Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", забезпечує ведення бухгалтерського обліку, дотримуючись єдиних методологічних принципів, встановлених з

урахуванням особливостей діяльності підприємства і технології обробки облікових даних. Здійснює організацію роботи бухгалтерської служби та контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій. На основі даних бухгалтерського обліку, забезпечує складання фінансової звітності підприємства, підписання та подання її в установлені строки до відповідних органів. Забезпечує заходи щодо надання повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства. Бере участь у підготовці та поданні інших видів періодичної звітності, які передбачають підпис головного бухгалтера, до органів вищого управління відповідно до нормативних актів, затверджених форм та інструкцій.

Оперативним регулюванням процесу виробництва керує заступник директора з виробництва. Його робота спрямована на забезпечення безперебійного випуску продукції згідно з планом та договорами постачання при дотриманні стандартів і технічних умов на її якість. Проводить координацію роботи основних функціональних та виробничих відділів з оперативних питань, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємства, вживає заходів щодо забезпечення ритмічності календарних планів виробництва, запобігання та усунення порушень перебігу виробничого процесу та інше.

Заступник директора по заготівлі сировини керує роботою Відділу сировини по заготівлі молока, яке повинно відповідати вимогам стандарту ДСТУ 3662-97 спрямованого на забезпечення ритмічного випуску продукції.

Начальник планово-економічного відділу здійснює керівництво фінансово-господарською діяльністю підприємства з питань матеріально-технічного забезпечення, збуту продукції на ринки та за договорами постачання, транспортного і адміністративно-господарського обслуговування, забезпечуючи ефективне та цільове використання матеріальних і фінансових ресурсів, зниження їх витрат, прискорення обороту обігових коштів. Здійснює контроль за виконанням плану реалізації продукції, матеріально-технічного забезпечення

підприємства, фінансовими та економічними показниками діяльності підприємства, розробляє поточні і перспективні плани з розширення господарської діяльності.

Головний інженер керує роботою головного енергетика, головного механіка, теплотехніка. Забезпечує безперебійну і технічно правильну експлуатацію та надійну роботу устаткування, підвищення його змінності, утримання в працездатному стані з потрібним рівнем точності. Керує розробленням та впровадженням заходів щодо заміни малоефективного устаткування високопродуктивним, скорочення незапланованих ремонтів та простоїв устаткування, зниження витрат на ремонт та його утримання на основі застосування нових прогресивних методів ремонту і відновлення деталей, вузлів та механізмів

Начальник транспортного відділу розробляє плани-графіки транспортних перевезень на основі планів одержання матеріалів, сировини і відвантаження готової продукції, виробничих планів. Забезпечує контроль за раціональним використанням транспортних засобів відповідно до встановлених норм їх вантажопідйомності і місткості.

Начальник відділу кадрів проводить роботу з комплектування підприємства працівниками необхідних професій, спеціальностей і кваліфікації відповідно із цілями, стратегією і профілем підприємства, що зумовлюються зовнішніми та внутрішніми умовами його діяльності. Організовує своєчасне оформлення приймання, переведення і звільнення працівників відповідно до трудового законодавства, положень, інструкцій і наказів керівника підприємства.

Контроль за створенням здорових та безпечних умов праці на підприємстві, з дотриманням чинного законодавства, норм, правил, стандартів, положень та інструкцій з охорони праці, виробничої санітарії, протипожежного захисту й охорони навколишнього здійснює інженер з охорони праці. Він відповідає за організацію вивчення умов праці на робочих місцях, роботу з проведення паспортизації санітарно-технічного стану цехів, перевірки

технічного стану устаткування, запобіжних і захисних пристроїв, здійснює контроль за ефективністю роботи вентиляційних систем. Видає керівникам відділів підприємства обов'язкові для виконання приписи щодо усунення наявних недоліків, одержує від них необхідні відомості, документацію і пояснення з питань охорони праці, вимагає відсторонення від роботи осіб, які не пройшли медичного огляду, навчання, інструктажу, перевірки знань і не мають допуску до відповідних робіт або не виконують нормативи з охорони праці, та інше.

Ефективність здійснення бухгалтерського обліку на підприємстві Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» залежить від обсягу облікових робіт, наявності комп'ютерної техніки, інших умов, а також від запропонованої облікової політики, яку обрало підприємство. У свою чергу облікова політика – це не просто сукупність способів ведення обліку, обраних відповідно до умов господарювання, а й вибір методики обліку, що дає можливість для використання різних варіантів відображення фактів господарського життя в обліку. Інакше кажучи, облікову політику в широкому розумінні можна визначити як управління обліком, а у вузькому – як сукупність способів ведення обліку.

Основним документом, який визначає облікову політику на підприємстві Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» є Наказ про облікову політику підприємства. Наказ про облікову політику — це документ внутрішнього користування, який підписують особи, що мають право першого та другого підпису (традиційно — керівник та головний бухгалтер або бухгалтер). При складанні наказу, крім факторів нормативно-правового характеру, необхідно також враховувати: юридичний статус підприємства (форма власності та організаційно-правова форма), галузеву специфіку підприємства, наявність кваліфікованих бухгалтерських кадрів та ін. Сам наказ має повно відображати особливості організації та ведення бухгалтерського обліку і складання звітності на підприємстві. Форма та зміст наказу на сьогодні не регламентуються.

Послідовне проведення підприємством прийнятої облікової політики є одним з найважливіших завдань бухгалтерського обліку.

Згідно даного наказу бухгалтерський облік на даному підприємстві ведеться бухгалтерською службою підприємства під чітким керівництвом головного бухгалтера. Відповідними посадовими інструкціями, регулюється відповідальність працівників бухгалтерської служби за ведення бухгалтерського обліку.

2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності ТОВ «ТЕРРАФУД»

Здійснимо аналіз фінансово-господарської діяльності Крижопільської філії ТОВ «ТЕРРАФУД». Бухгалтерський баланс є основним джерелом аналізу, який містить дані, що характеризують фінансовий та майновий стан підприємства на певну дату, відображають дані щодо господарських активів та джерел їх формування. Під час здійснення аналізу виробничо-господарської діяльності підприємства, використовуються методи горизонтального (визначають абсолютні та відносні зміни різних статей балансу) та вертикального аналізу (визначають питому вагу окремих статей та їх змін). Для здійснення своєї діяльності кожне підприємство повинне мати у розпорядженні власне майно, капітал, трудові ресурси та ін.

Аналіз майна підприємства передбачає проведення аналізу складу майна та його структури, вивчення джерел формування майна, зміни складових майна і джерел його формування. Він здійснюється на основі агрегованого балансу підприємства та структури і динаміки оборотних активів.

Ресурси, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, призведе до надходження економічних вигод у майбутньому визначають майновий стан підприємства. У його складі розрізняють оборотні і необоротні активи, які можуть бути використані у внутрішньому обороті та поза його межами. Тож, проведемо аналіз показники структури та динаміки майна Крижопільської філії ТОВ «ТЕРРАФУТ» за 2021-2022 рр. (табл. 2.2.1).

Таблиця 2.2.1.

Структура та динаміка майна

Крижопільської філії ТОВ «ТЕРРАФУД» за 2021-2022 рр. (тис. грн.)

Показники	2021 рік	2022 рік	Відхилення (+,-) Показники 2022 року порівняно з 2021 роком	
1.Необоротні активи	77091	79049	1958	2,54
2.Оборотні активи	462746	485687	22941	4,96
2.1 Запаси	119144	152028	32884	27,60
2.2 Дебіторська заборгованість	177317	220156	42839	24,16
2.3 Грошові кошти	166285	113503	-52782	-31,74
Майно, разом	539837	564736	24899	4,61

Дані таблиці 2.2.1 свідчать, що вартість майна Крижопільської філії ТОВ «ТЕРРАФУД» протягом 2021-2022 рр. збільшилась на 127710 тис. грн.: у 2021 році в порівнянні з 2022 роком – ще на 24899 тис. грн. У структурі майна спостерігається тенденція до зменшення частки необоротних активів у сукупних активах підприємства. Так, необоротні активи становлять майже 14,3% – в 2021 році та 14% – в 2022 році, що є позитивною тенденцією. Дані показники заслуговують позитивної оцінки, оскільки збільшення валюти балансу свідчить, як правило, про ріст виробничих потужностей підприємства, розширення обсягів діяльності виробництва, однак необхідно враховувати фактор інфляції.

Вартість необоротних активів у 2021 році порівняно з 2021 роком збільшилась на 1958 тис. грн. або на 2,54%. Така тенденція до незначного збільшення необоротних активів свідчить про незначне технічне оснащення підприємства та посилення зносу основних засобів, що негативно впливає на фінансовий потенціал підприємства.

У 2022 році вартість оборотних активів збільшилась склала – 485687 тис. грн., що більше ніж в 2021 році на 22941 тис. грн.

Таблиця 2.2.2.

Техніко-економічні показники виробничо-господарської діяльності
Крижопільської філії ТОВ «ТЕРРАФУД» за 2021-2022 роки

№ зп	Показники	Роки		Абсол. відхилення, тис. грн.	Темп приросту,%
		2021 рік	2022 рік		
1	2	3	4	5	6
1.	Випуск продукції у діючих цінах, тис. грн.	471979	387829	-84150	-18
2.	Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	1520951	1616516	95565	6,28
3.	Середня спискова чисельність працівників, чол.	669	650	-19	-2,84
4.	Фонд оплати праці працівників, тис. грн.	50520	67949	17429	34,50
5.	Виробіток на одного працівника, тис. грн./чол.	2273,44	2486,95	213,48	9,39
6.	Середня місячна оплата праці, грн./особу	6292,97	8711,41	2418,44	38,43
7.	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	68009,5	77018,5	9009	13,25
8.	Фондовіддача, грн./грн.	22,36	20,99	-1,375	-6,15
9.	Середньорічні залишки обігових коштів, тис. грн.	414156	4742,165	60006,5	14,50
10.	Коефіцієнт оборотності обігових коштів, оберти	117,21	124,70	-0,000011	-3,41
11.	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	539,837	537,736	-4839	-7,5
12.	Власний капітал, тис. грн.	263085	146725	-116360	-44,23
13.	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	1284651	1456698	172047	13,39
14.	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, коп.	84,46	90,11	5,65	+6,70
15.	Матеріальні витрати, тис. грн.	17414,6	19738,1	2322,5	-7,1

Продовження таблиці 2.2.2

1	2	3	4	5	6
16.	Матеріаловіддача, грн./грн.	539837	564736	24839	4,61
17.	Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	13727	10040	-3687	-27
18.	Прибуток (збиток) операційної діяльності, тис. грн.	117702	(16006)	-133708	-113,60
19.	Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	96403	(16006)	-112409	-119,60
20.	Рентабельність загальна (активів),%	35,2	-	-	-

Загальне зростання вартості оборотних активів на Крижопільській філії ТОВ «ТЕРРАФУД» викликано збільшенням суми дебіторської заборгованості

підприємства та запасів. Так, упродовж 2022 року, у порівнянні з 2021 роком, ще на 34884 тис. грн., або на 29,69%. Дана тенденція свідчить про збільшення потужності виробництва Крижопільської філії ТОВ «ТЕРРАФУД».

Вартість дебіторської заборгованості підприємства Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» протягом 2021-2022 років збільшилась.

Наступним етапом дослідження джерел формування фінансового потенціалу є аналіз складу і структури позикового капіталу підприємства (табл. 2.2.3).

Аналіз динаміки позикового капіталу ТОВ «ТЕРРАФУД» надав можливість виявити тенденцію до його збільшення. Загалом у 2022 році проти 2021 року – зросла на 141259 тис. грн. і становив – 418011 тис. грн.

Вартість довгострокових зобов'язань підприємства протягом аналізованого періоду Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» зменшилась. Так, 2022 році проти 2021 року відбулось зростання на 13427 тис. грн. Необхідно відзначити, що довгострокові зобов'язання і забезпечення ТОВ «ТЕРРАФУД» складаються з інших довгострокових зобов'язань.

Протягом 2021-20212 років у підприємства спостерігається збільшення вартості поточних зобов'язань і забезпечень. Так в 2022 році проти 2021 року – відбулось збільшення на 48,89%, що на кінець року становило –389299 тис. грн.

Таблиця 2.2.3.

Склад та динаміка позикового капіталу Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» за 2021-2022 рр., (тис. грн.)

Показник	2021 рік	2022 рік	Відхилення (+;-) показника 2022 року порівняно з 2021 р.	
			абсолютне, тис. грн.	відносне, %
1. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	15285	28712	13427	87,84
1.1. Інші довгострокові зобов'язання	15285	28712	13427	87,84
2. Поточні зобов'язання і забезпечення	261467	389299	127832	48,89
2.1. Короткострокові кредити банків	25000	28500	3500	14,00
2.2. Поточна кредиторська заборгованість за:	227912	351976	124064	54,44
- довгостроковими зобов'язаннями	0	0	0	X
- товари, роботи, послуги	53900	70314	16414	30,45
- одержаними авансами	61	1965	1904	3121,31
- розрахунками з бюджетом	5106	870	-4236	-82,96
- розрахунками зі страхування	623	966	343	55,06
- розрахунками з оплати праці	2153	3509	1356	62,98
- розрахунками з учасниками	3	78	75	2500,00
- внутрішніх розрахунків	166066	274274	108208	65,16
2.3. Поточні забезпечення	2874	4499	1838	40,85
2.4. Інші поточні зобов'язання	7298	4056	-1570	-38,71
Позиковий капітал	270344	276752	141259	51,04

Таблиця 2.2.4.

Узагальнюючі показники ефективності використання основних засобів Крижопільської філії ТОВ «ТЕРРАФУД» за 2021-2022 рр.

Показники	2021 рік	2022 рік	Відхилення (+;-) 2022 року до 2021 р.	
			абсолютне	відносне, %
1. Чиста виручка від реалізації, тис. грн.	1520951	1616516	95565	6,28
2. Прибуток (збиток), тис. грн.	96403	-16006	-112409	-116,60
3. Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	68009,5	77018,5	9009	13,25
4. Середньооблікова чисельність робітників, осіб	669	650	-19	-2,84
5. Фондовіддача, грн.	22,36	20,99	-1,375	-6,15
6. Рентабельність (збитковість) основних засобів, %	141,75	-20,78	-162,531	-114,66
7. Продуктивність праці, грн.	227,35	248,69	21,348	9,39
8. Рівень ефективності використання основних засобів, %	0,000334	0,000323	-0,000011	-3,41
9. Перший інтегральний показник ефективності використання основних засобів, грн.	5,63	0	-5,63	X
10. Другий інтегральний показник ефективності використання основних засобів, грн.	0,047	-0,024	-0,071	-151,03

Сума поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» в 2022 році проти 2020 року збільшилась на 16414 тис. грн., що на кінець року становило – 70314 тис. грн. Поточна кредиторська заборгованість за виданими авансами протягом 2020-2021 років збільшила свою вартість на 1823 тис. грн. і на кінець року становила – 1965 тис. грн. Збільшення вартості спостерігається і у розрахунків з бюджетом, які протягом 2021-2022 років збільшилась на 504 тис. грн. і на кінець 2022 року становили – 870 тис. грн. Загальна тенденція до збільшення спостерігається у показників поточної кредиторської заборгованості зі страхування, оплати праці та розрахунків з учасниками.

Суттєвого збільшення зазнала кредиторська заборгованість з внутрішніх розрахунків. Так, її значення в 2022 році проти 2021 року – збільшилось на 108208 тис. грн., що на кінець 2022 року становило – 274274 тис. грн. Саме поточна кредиторська заборгованість з внутрішніх розрахунків займає найбільшу питому вагу в поточних зобов'язаннях і забезпеченнях Крижопільської філії ТОВ «ТЕРРАФУТ». Так, в 2021 році їх частка в поточній кредиторській заборгованості і забезпеченнях становила – 77,9%, а в сукупному позиковому капіталі – 65,6%.

Протягом аналізованого періоду спостерігається збільшення поточних забезпечень. Інші поточні зобов'язання Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» протягом аналізованого періоду зменшились на 38,71% в 2022 році проти 2021 року, що на кінець року становило 2486 тис. грн. (таблиця 2.2.3)

Аналізуючи дані таблиці 2.2.4 відзначимо, що чиста виручка від реалізації товарів протягом 2021-2022 років збільшується. Середньорічна вартість основних засобів підприємства протягом 2021-2022 років збільшується. Так, в 2022 році проти 2021 року збільшується на 17,25%, що на кінець 2022 року становило – 79018,5 тис. грн. Дані результати свідчать про те, що, підприємство постійно поновлює матеріальну базу, що є позитивним для фінансово-господарської діяльності підприємства.

Продуктивність праці Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» протягом 2021-2022 років має тенденцію до збільшення. Так, в 2022 році проти 2021 року зросла на 9,39%, що становило – 248,69 грн. Розраховані значення показника ефективності використання основних засобів за 2021-2022 роки – 0,000323 відповідно, що свідчить про не раціональне використання основних виробничих фондів. Економічний ефект у вигляді виручки від реалізації та прибутку, який припадає на кожну гривню витрат, які вкладені в основні засоби за аналізований період, зменшився.

Умовою життєздатності підприємства та основою його розвитку на конкурентному ринку є стабільність (стійкість). Фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів, ефективності їх розміщення і використання, при якому забезпечується розвиток усіх сфер діяльності на основі зростання прибутку і активів при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності.

Наступним етапом дослідження ефективності використання фінансових ресурсів є оцінка часткових показників фінансової стійкості підприємства, які наведено в таблиці 2.2.5.

Таблиця 2.2.5.

Показники фінансової стійкості
Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» за 2021-2022 рр.

Показники	2021 рік	2022 рік	Абсолютне відхилення
Коефіцієнт автономії	0,487	0,260	-0,228
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,513	0,740	0,228
Коефіцієнт заборгованості	1,052	2,849	1,797
Коефіцієнт фінансування	0,951	0,351	-0,600
Коефіцієнт маневреності	0,765	0,657	-0,108
Коефіцієнт фінансової стійкості	1,006	0,377	-0,629

Протягом 2021-2022 років у підприємства спостерігається загальне зменшення коефіцієнта автономії з 0,487 в 2020 році до 0,260 в 2021 році, що свідчить про погіршення фінансової стійкості аналізованого підприємства. При цьому необхідно відмітити, що всі розраховані значення даного коефіцієнта нижчі за оптимальне значення 0,5, що відповідають нестійкій характеристиці господарюючого суб'єкта.

Коефіцієнт заборгованості, який в 2021 році становить 2,849 тис. грн, говорить про не стійкий фінансовий стан підприємства. Проте, слід враховувати, що значно вплинуло на це стан економіки нашої країни, яка, на сьогоднішній день, перебуває у стані війни.

Проведений розрахунок узагальнюючих та часткових показників фінансової стійкості визначив, що Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» в 2021 році знаходилася не в стійкому фінансовому положенні та потребує додаткових джерел фінансування, що є свідченням недостатності фінансових ресурсів та не ефективне використання фінансового потенціалу господарюючого суб'єкта.

2.3. Теоретичні основи економічного аналізу довгострокових зобов'язань

Перехід економіки України до ринкових відносин значно вплинула на повну трансформацію у підході до оцінювання діяльності підприємств. Це насамперед передбачає проведення глибоких аналітичних досліджень, в результаті яких виявляються проблеми у фінансовій діяльності господарюючих суб'єктів та формуються сценарії заходів для їх подолання і забезпечення стійкого розвитку фінансово-економічних процесів.

Для більш раціональної організації бухгалтерського обліку довгострокових зобов'язань необхідно визначити чітку послідовність проходження облікових процесів на кожному етапі їх обліку. Зважаючи на те, що таких етапів є три (первинний, поточний і підсумковий облік), тому вважаю,

що аналіз довготермінових зобов'язань буде найбільш вичерпним та ефективним у разі його проведення за такою послідовністю:

- аналіз складу, структури та динаміки довгострокових зобов'язань підприємства;
- визначення ролі довгострокових зобов'язань у формуванні капіталу підприємства;
- оцінка фінансової стійкості підприємства на основі аналізу структури
- власного і позикового капіталу аналіз фінансової рівноваги між активами підприємства та джерелами їх утворення.

На етапі первинного обліку разом із документуванням необхідно провести оцінку зобов'язань, для чого треба знати відмінності у їх оцінці. Так, поточні зобов'язання оцінюються та відображаються у звітності за сумою погашення, а довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображаються за їх теперішньою вартістю. Теперішня вартість – дисконтована вартість майбутніх платежів (за вирахуванням суми очікуваного відшкодування), яка, за майбутніми розрахунками, буде потрібна для погашення зобов'язання в процесі звичайної діяльності підприємства. Дисконтуванню підлягають суми: довгострокових кредитів; облігаційних позик; довгострокових відсоткових векселів; платежів із довгострокової оренди; позик небанківських фінансово - кредитних установ .

Зважаючи на вищевказане, аналіз довгострокових зобов'язань має містити такі вимоги:

- забезпечувати системний підхід;
- бути оперативним;
- бути систематичним;
- відповідати принципу пріоритетності;
- бути об'єктивним; бути дієвим;
- бути ефективним;
- бути наочним.

На мою думку, аналіз довгострокових зобов'язань має базуватись на таких складових:

- формулювання завдань та мети, з якою проводиться аналіз зобов'язань;
- підбір системи показників, які необхідні для здійснення такого аналізу, та визначення рівня їх взаємозв'язку;
- визначення етапів проведення аналізу зобов'язань та вибір методів, способів і прийомів, які будуть застосовуватися на кожному з них;
- підбір джерел інформації: вибір технічних засобів, які доцільно використати для обробки інформації;
- порядок оформлення результатів аналізу; інтерпретація результатів аналізу та визначення ефекту від його проведення.

Слід зазначити, що у науковій літературі не має єдиного підходу до порядку проведення аналізу довготермінових зобов'язань. Враховуючи те, що зобов'язання, з метою аналізу, скоріш за все визначаються з огляду однієї із складових капіталу підприємства, який є джерелом утворення активів, а не як його заборгованість, яка вимагає оцінки природи утворення, термінів і джерела погашення тощо.

Аналіз зобов'язань є досить тривалим та глибоким процесом. Вичерпну оцінку зобов'язанням можна дати за допомогою вертикального та горизонтального аналізу на основі даних балансу та відносних показників.

Слід зазначити, що фінансово-економічний аналіз довгострокових зобов'язань знаходиться посередині між обліком (основне джерело економічної інформації) та прийняттям управлінських рішень. Тому складність, глибина та ефективність аналізу значною мірою залежать від якості облікової інформації. При цьому економічний аналіз є не тільки споживачем інформації, а й створює інформацію для прийняття управлінських рішень, досліджує отриману облікову інформацію та її обробку, визначає вплив факторів на об'єкти аналізу, визначає резерви та спосіб їх використання.

Для здійснення аналізу довгострокових зобов'язань підприємства можна запропонувати дотримуватись схеми, зображеної у аналітичній таблиці 2.3.1.

Таблиця 2.3.1

Схема проведення аналізу довгострокових зобов'язань підприємства

№п/п	Показники	Попередній рік тис.грн	Питома вага %	Звітний рік тис.грн	Питома Вага	Абсолютне відхилення	Відхилення пунктів в структурі, %
A	B	C	D	E	F	G	H
1	Власний капітал	Ф.1,р.1495	$1C/4C*100\%$	Ф.1,р.1495	$1E/4E*100\%$	1E-1C	1F-1D
2	Довготермінові та власні забезпечення	Ф.1,р.1495	$2C/4C*100\%$	Ф.1,р.1595	$2E/4E*100\%$	2E-2C	2F-2D
3	Поточні зобов'язання та забезпечення	Ф.1,р.1495	$3C/4C*100\%$	Ф.1,р.1695	$3E/4E*100\%$	3E-3C	3F-3D
4	Разом	1C+2C+3C	100	1E+2E+3E	100	4E-4C	-

На основі вищевказаної схеми аналізу довгострокових зобов'язань, можна провести розрахунки цих показників на основі Крижопільської філії ТОВ «ТЕРРАФУД» (табл.2.3.2.)

Таблиця 2.3.2.

Аналіз структури і динаміки довгострокових зобов'язань Крижопільської філії ТОВ «ТЕРРАФУД» за 2021-2022 рр. (тис. грн.)

№п/п	Показники	2021 рік тис.грн	Питома вага %	2022 рік тис.грн	Питома Вага	Абсолютне відхилення	Відхилення пунктів в структурі, %
A	B	C	D	E	F	G	H
1	Власний капітал	436702	50,21	420551	41,24	-17151	-9,97
2	Довготермінові та власні забезпечення	190402	21,80	619731	60,76	439329	39,96

3	Поточні зобов'язання та забезпечення	2,70062	30,99	0	0,00	-270062	-30,99
4	Разом	877166	100	1030282	100,00	154116	–

Як бачимо з таблиці 2.3.3. підприємства, що розглядається, має довгострокові банківські кредити на суму 280 502 тис. грн. 2021 р. та 709 761 тис. грн. Сума кредитів на 2022 звітний рік становить 529 329 тис. грн. Інші види довгострокових зобов'язань Крижопільської філії ТОВ «ТЕРРАФУД» менш вагомі. Значною є частка відстрочених податкових зобов'язань, особливо у 2021 та 2022 роках, які становили 60,21% та 50,34% відповідно. Інші довгострокові зобов'язання були повністю погашені у 2022 році, що зменшилося на 360 072 тис. грн. Загальна сума довгострокових зобов'язань підприємства зросла на 255 118 тис. грн. На підсумку можна зазначити, що структура довгострокових зобов'язань ТОВ «ТЕРРАФУД» цілком позитивні, але розмір довгострокових кредитів все ж значний, що свідчить про залежність підприємства від зовнішніх ресурсів.

Обліково-аналітична функція є доцільним та невід'ємним компонентом системи управління підприємством. Це можна пояснити декількома чинниками. По-перше, всі об'єкти обліку мають вартісну оцінку і тому автоматично потрапляють у сферу фінансового аналізу. По-друге, фінансові ресурси являють собою пріоритетний вид ресурсів завдяки своїй значимості з позицій оперативного і стратегічного управління діяльністю підприємства, а також своїй унікальній можливості з мінімальними часовими нормами переформатуватися у будь-який інший вид. Все це вимагає від фахівців у фінансовій галузі спеціальних знань з методики та методології фінансового аналізу з урахуванням особливостей вітчизняної економіки та дослідження світового досвіду. Тому фінансовий аналіз та аудит довгострокових зобов'язань є незамінною складовою системи фінансового менеджменту будь-якого підприємства незалежно від його розміру, організаційно-правової форми, сфери діяльності.

РОЗДІЛ III. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ДОВГОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

3.1. Основні завдання і методи аудиту довгострокових зобов'язань

На сам перед, аудит довгострокових зобов'язань, це перевірка дотримання методологічних засад формування в обліку інформації про довгострокову заборгованість підприємства перед кредиторами (постачальниками та підрядниками, можливе виявлення заборгованості перед покупцями), а також достовірність розкриття інформації про них у фінансовій звітності.

Метою аудиту операцій, пов'язаних з довгостроковими зобов'язаннями - є встановлення достовірності первинних даних про наявність зобов'язань, їх законність і доцільність проведених розрахунків, перевірка повноти і своєчасності відображення даних в первинних документах та облікових регістрах, правильності ведення обліку зобов'язань і його відповідності прийнятій на підприємстві обліковій політиці, національним положенням (стандартам) бухгалтерського обліку, достовірності відображення стану зобов'язань у звітності господарюючого суб'єкта.

Від вибраних аудиторських процедур та методів залежить якість проведення аудиту залежить. Їх вибір – це результат професійності аудитора, його кваліфікації та досвіду.

Процедури складаються з певної послідовності застосовуваних методів. Необхідно підібрати оптимальну кількість методичних прийомів для отримання достатніх аудиторських доказів, що дадуть можливість сформулювати обґрунтовані висновки які необхідні для проведення аудиту розрахунків із кредиторами.

Планування аудиторських процедур має здійснюватися відповідно до норм МСА 500 «Аудиторські докази». Одна з найважливіших процедур аудиту - є дослідження документів та відображення інформації в облікових регістрах. У ході перевірки розрахунків з постачальниками та підрядниками аудитор перевіряє первинні документи: прибуткові, податкові накладні, банківські

виписки.

Аудитор має встановити правильність кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку, виявити не тільки помилки, а й розкрити факти навмисного викривлення облікових даних з метою приховування допущених зловживань.

Одними з основних завдань проведення аудиту довгострокових зобов'язань є:

- оцінка стану розрахунково-платіжної дисципліни за усіма видами розрахунків з кредиторами підприємства;
- встановлення наявності правильності оформлення договорів та інших документів, що визначають права та обов'язки сторін з постачання матеріальних запасів, виконання робіт (надання послуг) , а також дотримання зазначених в документах умов;
- оцінка повноти відображених фінансових операцій в бухгалтерському обліку й звітності;
- встановлення дотримання чинного законодавства, правомірності, доцільності та обґрунтованості управлінських рішень відповідальних посадових осіб при здійсненні розрахункових операцій, пов'язаних з довгостроковими зобов'язаннями;
- розробка заходів щодо реалізації контролю, з метою попередження відхилень від норм чинного законодавства;
- перевірка наявності і правильності оформлення первинних документів, що є підставою для облікових записів по кредиторській заборгованості;
- оцінка аналітичного і синтетичного обліку, правильне використання відповідних рахунків, відповідних Плану рахунків;
- оцінка стану зобов'язань за встановленими критеріями;
- перевірка правильності розрахунків по кредиторській заборгованості;
- правильність оцінки зобов'язань, розрахунок величини резерву сумнівних боргів;
- перевірка належної класифікації зобов'язань і наявність відповідних

необхідних роз'яснень у примітках до фінансової звітності»

- оцінка стану внутрішнього контролю зобов'язань;
- впевнитися у зіставності показників фінансової бухгалтерської і не бухгалтерської звітності (звіт голови правління, директора компанії, фінансового огляду та ін) щодо зобов'язань.

Джерелами інформації для аудиту операцій з довгостроковим зобов'язаннями є наступні документи:

1. Наказ про облікову політику підприємства.
2. Первинні документи з обліку довгострокових зобов'язань (договори, рахунки, рахунки-фактури, накладні, звіти касира, касові ордера, банківські виписки).
3. Облікові реєстри(синтетичного та аналітичного обліку зобов'язань), що використовуються для відображення операцій з обліку довгострокових зобов'язань .
4. Акти та довідки попередніх ревізій, аудиторські висновки та інша документація, що узагальнює результати контролю.
5. Звітність: форма річної фінансової звітності № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», форма № 3 «Звіт про рух грошових коштів»; форма № 5 «Примітки до річної фінансової звітності».
- 6 Головна книга.
7. Акти звірок.
8. документи щодо претензійно-позовних справ тощо.

Також, первинні документи з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками можна віднести до основних джерел інформації для здійснення аудиту операцій із довгостроковими зобов'язаннями.

В ході аудиту довгострокових зобов'язань застосовується процедура запиту. На адресу підприємства потрібно надіслати запит для отримання зовнішніх підтверджень заборгованості. З загального переліку контрагентів відбираються, виходячи із рівня суттєвості та запланованих аудиторських

ризиків ті контрагенти, яким направляються запити.

На основі отриманих відповідей, аудитор формує свою думку та приймає рішення відносно застосування або незастосування інших аудиторських процедур. Важливим є супроводження проведення інвентаризації. Аналіз її проведення є реалізацією аудиторської процедури «спостереження». Одними з основних завдань аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками є:

- перевірка оформлення первинних документів та їх наявність;
- підстави виникнення кредиторської заборгованості;
- своєчасність її погашення; правильність відображення в обліку;
- дотримання фінансово-розрахункової дисципліни;
- перевірка достовірності інформації у регістрах бухгалтерського обліку та фінансовій звітності тощо.

Під час перевірки одержання довгострокових позик вивчають кореспондуючі бухгалтерські рахунки, на яких відображаються дебетові записи. За цими даними можна встановити обсяг одержання довгострокових позик. Так, наприклад, розглядають записи за рахунками: довгострокові фінансові інвестиції, капітальні інвестиції, каса, рахунки в банках, інші кошти, поточні фінансові інвестиції та ін.

Перевірки використання довгострокових позик проводять у взаємозв'язку з записами на бухгалтерських рахунках: капітальні інвестиції, каса, рахунки в банках, інші кошти, короткострокові векселі одержані та ін.

Основні вимоги до планування аудиторської перевірки та його етапи визначено міжнародним нормативом аудиту № 300 «Планування» та національним нормативом України № 9 «Планування аудиту». Проводячи підготовку планування процесу аудиту, аудитор повинен: сформулювати розуміння про бізнес клієнта, загальні напрямки та специфіку діяльності; отримати уявлення про системи обліку і внутрішнього контролю і ступінь їх надійності; оцінити загальний аудиторський ризик і визначити межу суттєвості помилок, які можуть бути виявлені в процесі аудиту; визначити кількість необхідних аудиторських процедур, період їх виконання та виконавців, можливість

залучення експертів; забезпечити координацію виконання планів, їх контроль, узгодженість із підприємством, передбачити можливість внесення змін.

Оскільки виникнення кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги характеризується великою кількістю зовнішніх контрагентів, то для її аудиторської перевірки доцільно застосувати аудиторську вибірку. Проведення аудиторської вибірки передбачає дослідження бухгалтерських записів шляхом відбору певної кількості необхідних даних, які дадуть змогу достовірно оцінити всю сукупність, яка не охоплена дослідженням.

Провівши аудиторські процедури для одержання аудиторських доказів, аудитор робить висновок щодо наявної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, підтверджує правильність оформлених первинних документів, їх законність.

Аудиторський висновок містить інформацію про достовірність відображення заборгованості на рахунках бухгалтерського обліку та у фінансовій звітності. Тобто, лише на підставі всієї об'єктивної та неупередженої інформації з різних джерел її надходження можна запропонувати обґрунтовані ефективні управлінські рішення з подальшого контролю, планування та управління поточною кредиторською заборгованістю.

При вірному виборі системи управління своїми зобов'язаннями поточна кредиторська заборгованість є додатковою можливістю залучення активів на підприємство.

Одним із напрямків управління заборгованістю є виявлення джерел перерахунку своїх зобов'язань та розрахунок ефективності використання в обороті залучених та позикових коштів. Іншими словами, ефективність механізму управління кредиторською заборгованістю забезпечує прийняття раціональних рішень стосовно вибору форми зобов'язання з метою мінімізації відсоткових виплат та встановленням оптимальної форми кредитування.

Ефективне управління довгостроковою заборгованістю підприємства полягає у способі отримання більш якісної інформації щодо способів покращення системи управління поточною кредиторською заборгованістю.

Проведення аудиту довгострокової заборгованості є досить актуальним у діяльності підприємства, так як стимулює підприємство регулярно проводити аналіз та інвентаризацію кредиторської заборгованості, вживати заходів щодо стягнення заборгованості з неплатників, здійснювати постійний контроль над розрахунками із кредиторами за відстрочену або прострочену заборгованість та вивчення причин недотримання договірної дисципліни, а також виявлення причин росту та пролонгації терміну довгострокової заборгованості.

Отже, якісне проведення аудиторської перевірки гарантує користувачам фінансової звітності отримання достовірної, реальної, повної та правомірної інформації про кредиторську заборгованість. Від того, який буде винесено висновок після проведення аудиту довгострокових зобов'язань та прийнятих рішень управлінського персоналу залежить майбутній стан перспективи розвитку підприємства.

3.2. Методичний аспект проведення аудиту довгострокових зобов'язань.

Методика та організація аудиторської перевірки довгострокових зобов'язань визначається належною системою інформаційного забезпечення аудитора про суб'єкт господарської діяльності. Жодна контрольна аудиторська процедура не може бути використана без інформаційного забезпечення, що, в свою чергу, потребує упорядкованої систематизації інформаційного забезпечення аудиту зобов'язань.

Аудитор, отримавши завдання на проведення аудиту довгострокових зобов'язань, складає план і програму проведення аудиту та відповідно до неї розпочинає проводити перевірку.

Починається аудит з оцінки методики та організації обліку зобов'язань, зазначених у Наказі про облікову політику. При цьому, аудитор визначає методичні та організаційні особливості, з'ясовує можливість застосування тих чи інших методик, які можна запропонувати клієнту та оцінює такі питання у Наказі про облікову політику:

- оцінює наявність та терміни кредиторської заборгованості;
- уточнює у робочому плані рахунків, які саме рахунки і субрахунки використовує підприємство і яким чином деталізує інформацію щодо кредиторської заборгованості;
- вивчає посадові інструкції бухгалтерів з обліку розрахунків з бюджетом, з оплати праці, за соціальним страхуванням;
- з'ясовує використання іноземної валюти при проведенні розрахунків з іноземними контрагентами тощо.

На основі завдання та програми проведення перевірки, аудитор приступає до проведення аудиту кредиторської заборгованості.

Аудит зобов'язань проводиться за декількома напрямками, основними серед яких є:

- аудит розрахунків з постачальниками;
- аудит розрахунків за довгостроковими та короткостроковими кредитами банків;
- аудит розрахунків з бюджетом;
- аудит розрахунків за соціальним страхуванням;
- аудит розрахунків за виплатами працівникам;
- аудит розрахунків з іншими кредиторами.

Аудит зобов'язань необхідно починати з вивчення діючих на період перевірки нормативно-законодавчих актів, їх дотримання підприємством, а також із ознайомлення з організацією та методикою обліку, передбаченого Наказом про облікову політику на підприємстві та відповідно додатків до нього (робочим планом рахунків, графіком документообігу, посадовими інструкціями працівників).

Також, розпочинаючи проведення аудиту довгострокових зобов'язань, слід звернути увагу на вивчення залишків у Балансі (Звіті про фінансовий стан) та порівняння їх із залишками за відповідними рахунками Оборотної відомості за синтетичними рахунками — для підтвердження достовірності даних чи виявленні відхилень. Наступним кроком, необхідно порівняти обороти і залишки

Оборотної відомості з Головною книгою та регістрами синтетичного та аналітичного обліку за окремими рахунками та субрахунками.

Найважливішим методологічним принципом аудиту є планування, яке здійснюється з метою надання ефективних економічних послуг у визначений проміжок часу, зосередження уваги аудитора на найважливіших напрямках аудиту, та виявлення проблем, які слід перевірити найретельніше. Планування аудиту пов'язане з визначенням його цілей і задач, відповідальності і обов'язків аудиторів.

Таким чином, планування - є процес, який надає змогу більш ефективно та раціонально здійснити аудит і водночас знизити ризик не виявлення найсуттєвіших моментів діяльності клієнта. Щоб планування було ефективним, воно повинно доповнюватися контролем виконаних робіт і постійною реєстрацією всіх фактів і висловів. Планування аудиту повинно бути оформлено документально. Згідно Національного нормативу аудиту «Планування аудиту» № 9 передбачається складання двох основних документів: загальний план та програма аудиту. Також за необхідності складається порядок змін та уточнень у загальному плані та програмі аудиту.

Використовуючи певне умовне підприємство ТОВ «СІЧ» складемо умовний план та програму аудиту виробничих запасів (табл.3.2.1)

План аудиту довгострокових зобов'язань Таблиця 3.2.1.

Період аудиту	01.04.2021 - 01.05.2021	Примітки
Організація що перевіряється	ТОВ «СІЧ»	
Назва аудиторської фірми	АФ «АУДИТ-БІЗНЕС»	
Номер договору	від 15.02.2021 року № 17	
Склад аудиторської групи	Перепеличний Г.С.	
Керівник аудиторської групи	Перепеличний Г.С.	
Запланований аудиторський ризик	Середній	
Рівень суттєвості		

№П/п	Найменування виконаних робіт	Термін виконання	Примітка
1	Аудит бізнесу клієнта	01.04-03.04	
2	Аудит служби внутрішнього контролю	04.04-08.04	

3.	Аудит правильності та відповідності оформлення зобов'язань	09.04-15.04	
4	Аудит правильності та відповідності оформлення та класифікації зобов'язань використання, обліку та нарахування довгострокових зобов'язань	16.04-21.04	
5	Аудит використання, обліку та нарахування довгострокових зобов'язань	22.04-26.04	
6	Аудит правильності складання кореспонденції по рахунках 50	27.04-28.04	
7	Аудит розрахунків за векселями виданими, облігаціями та орендними платежами	29.04-01.05	

Після складання плану аудиторської перевірки складається програма аудиту. Програма розробляється з моменту конкретизації загального плану аудиту відповідно до додатка до національного нормативу аудиту «Договір на проведення аудиту» № 4, відповідно МСА.

Програма аудиту містить перелік питань за окремими темами, видами і напрямками очікуваних робіт, що підлягають перевірці, час проведення, види аудиторських процедур (за який період часу слід перевіряти, спосіб контролю). В аудиторську програму також вносять перелік об'єктів аудиту за його напрямками, терміни проведення. наявність програми, крім того, забезпечує контроль за своєчасним і якісним використанням аудиторських процедур.

У програмі аудиту передбачаються завдання та відповідні процедури. Наприклад, процедури щодо перевірки факту виплат (погашення) зобов'язань вимагають вивчення угод на предмет необхідності погашень, збирання доказів шляхом запитів до кредиторів, вивчення платіжних документів, відстежування записів в касовій та Головній книзі.

**Програма аудиту довгострокових зобов'язань умовного підприємства
ТОВ «СІЧ»**

Таблиця 3.2.2.

№п/п	Процедура	Робочі документи	Примітки
Дослідження бізнесу клієнта			
1	Перевірка організаційно-правової форми	Статут	
2	Перевірка установчих документів	Установчі документи (Статут тощо)	
3	Перевірка ліцензій та державних дозволів	Державні реєстри, ліцензії, дозволи	
4	Характеристика компетентності управлінського апарату	Особиста картка	
5	Перевірка організації зберігання документів та організація доступу до них	Накази, акти	
Перевірка служби внутрішнього аудиту на підприємстві			
6	Склад та розмір аудиторського підрозділу	Наказ про організацію аудиторського підрозділу на підприємстві, особисті картки аудиторів	
7	Характеристика незалежності аудиторського підрозділу від керівництва	Особиста думка аудитора	
8	Кваліфікація та досвід аудиторського підрозділу	Особисті картки	
9	Предметна спрямованість аудиторського підрозділу, аналіз документів внутрішнього контролю	Аудиторські висновки, документація служби внутрішнього контролю	
10	Термін функціонування	Наказ про організацію служби внутрішнього контролю	
Перевірка правильності, відповідності оформлення та класифікації зобов'язань			
11	Перевірка наявності договорів на одержання банківських кредитів	Розрахункові чеки, акредитиви, виписки з банку	
12	Перевірка наявності договорів на одержання комерційних кредитів	Векселі одержані, відповідні рахунки	
13	Перевірка правильності класифікації кредитів та позик на довгострокові та короткострокові	Нормативне законодавство	
Перевірка використання, обліку та нарахування довгострокових зобов'язань			
14	Перевірка цільового використання зобов'язань	Баланс, накази, акти, платіжні доручення	
15	Перевірка своєчасності погашення зобов'язань	Розрахункові чеки, платіжні доручення, виписки з банку	

16	Перевірка складу не своєчасно погашених зобов'язань	Векселі, облігації, договори, платіжні доручення, тощо	
17	Перевірка правильності нарахування відсотків	Баланс, первинні документи	
18	Звірення оборотів і залишків у виписках банку, реєстрах бухгалтерського обліку, Головній книзі та формах фінансової звітності	Виписки банку, реєстри бухгалтерського обліку, Головна книга, форми фінансової звітності	
19	Перевірка правильності застосування курсу для визначення курсових різниць при відображенні у національній валюті одержання і погашення кредитів, наданих в іноземній валюті	Нормативи НБУ, рахунки-фактури, тощо	
Перевірка правильності складання кореспонденції по рахунках			
20	501 "Довгострокові кредити банків у національній валюті"	Баланс, аналітичні та синтетичні рахунки	
21	502 "Довгострокові кредити банків в іноземній валюті"	Баланс, аналітичні та синтетичні рахунки	
22	503 "Відстрочені довгострокові кредити у національній валюті"	Баланс, аналітичні та синтетичні рахунки	
23	504 "Відстрочені довгострокові кредити в іноземній валюті"	Баланс, аналітичні та синтетичні рахунки	
24	505 "Інші довгострокові позики у національній валюті"	Баланс, аналітичні та синтетичні рахунки	
25	506 "Інші довгострокові позики в іноземній валюті"	Баланс, аналітичні та синтетичні рахунки	
26	Перевірка інших рахунків з довгострокових зобов'язань	Баланс, аналітичні та синтетичні рахунки	
Перевірка розрахунків за вексями виданими, облігаціями та орендними платежами			
27	Перевірка правильності та своєчасності погашення векселів виданих	Баланс, аналітичні та синтетичні рахунки, векселі видані, платіжні доручення, чеки, розрахунки фактури	
28	Перевірка правильності та своєчасності погашення облігацій та відсотків по ним	Баланс, аналітичні та синтетичні рахунки, облігації, платіжні доручення, чеки, розрахунки фактури	
29	Перевірка розрахунків з довгострокової майнової оренди	Баланс, аналітичні та синтетичні рахунки, договори майнової оренди, платіжні доручення	
30	Перевірка розрахунків з фін оренди	Баланс, аналітичні та синтетичні рахунки, договори фінансової	

		оренди, платіжні доручення	
--	--	----------------------------	--

Після складання плану та програми аудиту аудитор погоджує їх з керівником підприємства. І пізніше керуючись даним планом і програмою аудиту аудитор здійснює перевірку розрахунків з постачальниками та підрядниками. І на основі отриманих даних аудитор здійснює складання аудиторського звіту і надає інформацію про недоліки у структурі контролю.

На основі аналізу і тестування звітних та інших даних про підприємство аудитор висловлює свою професійну думку про об'єктивність і точність даних обліку і звітності та їх відповідність реальній дійсності.

При плануванні і здійсненні аудиторських процедур, оцінюванні отриманих матеріалів аудитор повинен враховувати, що невиконання клієнтами вимог законодавчих та нормативно-правових актів України може стати причиною перекручення фінансової звітності підприємства й істотно вплинути на фінансові результати діяльності клієнта. Однак згідно з національним нормативом аудиту № 8 "Перевірка дотримання підприємствами вимог законодавчих та нормативно-правових актів України" виявлення випадків невиконання клієнтом вимог законодавчих та нормативно-правових актів України не є метою й обов'язком аудитора.

Також необхідно з'ясувати терміни виникнення кредиторської заборгованості, виявити наявність заборгованості, термін позовної давності за якою минув і за якою пройшло більше, ніж 90 днів від терміну її виникнення та терміну погашення, визначеного договором. При перевірці аналітичного обліку необхідно з'ясувати, чи всі залишки на кінець попереднього місяця у розрізі постачальників або підрядників відповідають сумах залишків на початок наступного місяця, а також виявляти прострочену кредиторську заборгованість.

Кредиторську заборгованість терміном більше одного року необхідно перевірити від моменту виникнення до моменту її погашення чи списання, обов'язково проаналізувавши первинні документи, відповідно до яких така кредиторська заборгованість погашена.

Встановлення фактів невиконання вимог нормативних актів, незалежно від їхнього значення, вимагає висунення й обговорення питання про чесність керівництва і робочого персоналу клієнта, а також про вплив такого невиконання на інші напрямки аудиту.

Факти порушення вимог законодавчих та нормативно-правових актів підлягають спеціальній юридичній експертизі та є поза професійною компетенцією і знаннями аудитора. Рівень професійної підготовки аудитора, його досвід і знання господарської галузі діяльності клієнта й організації виробництва можуть дати йому змогу зробити висновок тільки про те, що окремі факти діяльності підприємства, ймовірно, не відповідають вимогам законодавчих та нормативно-правових актів України. Отже, аудитор не відповідає за невиконання керівництвом клієнта вимог законодавчих та нормативно-правових актів.

Можливі порушення і їх вплив на вірогідність інформації

Таблиця 3.2.3

Характер можливих порушень	Вплив порушення на вірогідність бухгалтерської звітності
1	2
Вид порушень пов'язаних з відсутністю документів, що оформляють відносини зобов'язань	Низький рівень внутрішнього контролю в організації (підприємстві), можливість зловживань із документацією посадових осіб
Вид порушень пов'язаних з включенням в собівартість продукції (робіт, послуг) відсотків по зобов'язаннях, які не можуть бути в нього внесені	Помилка в розрахунку собівартості продукції і як наслідок перекручування висновків про фінансові результати і зменшення отриманого прибутку
Вид порушень пов'язаних з порушеннями принципів оцінки майна	Перекручування достовірної інформації про активи підприємства і не вірність при розрахунку дійсних прибутків господарства
Вид порушень пов'язаних з некоректним споживанням пільг по податку на прибуток за рахунок зобов'язань для цілей оподаткування	Помилка в розрахунку податку на прибуток і як наслідок, перекручування розрахунків з бюджетом по податку. Недостовірність інформації рядка 550 у бухгалтерському балансі (ф. №1) «Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом» та ін. податків і отримання штрафу
Вид порушень пов'язаних з порушенням принципів формування фінансування результатів	Неточність і перекручування достовірних даних про дійсні прибутки (або збитки) та зловживання посадових осіб

Проведення хоча б однієї аудиторської перевірки фінансової звітності підприємства може допомогти службовим особам підприємства уникати надалі суттєвих порушень вимог нормативних актів.

Однак аудитору слід врахувати, що під час проведення аудиторських перевірок завжди існує ризик невиявлення помилок, навіть якщо перевірка добре спланована і проведена відповідно до вимог Національних нормативів аудиту. Зазначена ймовірність зростає внаслідок впливу таких факторів:

- наявність значної кількості нормативних актів;
- неминуча відносна обмеженість систем обліку і внутрішнього контролю, які не можуть висвітити всю фактичну діяльність клієнта, а також відносна суб'єктивність, що супроводжує таку аудиторську процедуру, як тестування;
- визнання того, що значна кількість аудиторських доказів, отриманих аудитором, мають не доказовий, а інформативний характер.

Під час підготовки до проведення аудиторської перевірки аудитор має ретельно вивчити ті законодавчі та нормативно-правові акти, невиконання вимог яких може спричинити перекручення фінансової звітності підприємства.

Згідно з міжнародним операційним стандартом, "аудитор повинен провести такий огляд фінансової звітності, який був би достатнім для вираження думки про фінансову звітність у цілому".

Безумовно, аудиторський звіт має виділити найголовніше. Звіти аудитора можуть не загострювати увагу на незначних обставинах. Основна мета аудитора полягає у можливості впевнитися, що довіру до фінансової звітності, того чи іншого підприємства, не підірвано.

3.3. Шляхи удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів з обліку довгострокових зобов'язань

Економічний стан підприємств України в умовах сьогодення потребує від своєчасного прийняття ефективних управлінських рішень з боку суб'єктів господарювання. Здійснити це можливо за умови достеменної та належним

чином опрацьованої й підготовленої для управлінських дій інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства.

Інструментом для одержання такої інформації виступає система бухгалтерського обліку. Саме облік надає керівництву підприємства оперативну, достовірну та об'єктивну інформацію. Ефективність у досягненні цієї мети полягає у застосуванні раціональної електронної системи, що відображає операції і результати діяльності ураховуючи економіко-організаційні особливості підприємства, результати впровадження якої гарантують достовірність інформації, їх повноцінність для прийняття оперативних і стратегічних рішень, є обліковий процес суб'єктів господарювання.

Для ефективного ведення господарської діяльності підприємство має створити ефективну систему внутрішньогосподарського контролю. У великих підприємствах доцільно створити систему внутрішнього контролю як спеціальним структурованим відділом підприємства. Для забезпечення об'єктивності та незалежності висновків контролера за результатами перевірки працівники підрозділу повинні підпорядковуватися безпосередньо керівнику підприємства. Оскільки, керівництво не може особисто контролювати всі філії та їх повсякденну діяльність. У результаті з'явився відділ внутрішнього контролю, який контролює діяльність усіх підрозділів підприємства. На такому підприємстві внутрішній контролер має бути радником керівництва з економічних питань. Внутрішній контроль і зовнішній аудит повинні доповнювати один одного, використовуючи в своїй роботі результати іншої контролюючої сторони. Внутрішній контроль не тільки контролює господарську діяльність підприємства, а й контролює функціонування та управління підприємством. Внутрішні контролери виявляють «зони ризику», виявляють помилки, виявляють зловживання, вивчають можливість усунення майбутніх недоліків або недоліків, вивчають слабкі місця в діяльності компанії та допомагають їх «зміцнити».

Однак сьогодні цього недостатньо. Тепер контролер має провести економічну діагностику діяльності компанії та сформулювати фінансову

стратегію. Дії та судження кожного внутрішнього контролера мають бути незалежними від колег та керівників. Це гарантія того, що контроль буде здійснюватися неупереджено, що буде в інтересах. Тому ми вважаємо за необхідне рекомендувати досліджуваному підприємству створити відділ внутрішнього контролю й аудиту, який є запорукою майбутнього розвитку підприємства.

Здійснивши оптимізацію бухгалтерського обліку довгострокових зобов'язань, через впровадження інформаційних технологій, сприятиме змінам у процедурах їх перевірки у форматі збору і обробки облікової інформації, що призводить до оперативного автоматизованого проведення аудиту.

Таким чином, автоматизований аудит довгострокових зобов'язань суб'єктів господарювання, розв'язує основні визначені проблеми, а саме:

- інформаційного характеру: прискорює процес отримання і обробки необхідної сукупності інформації, перевіряє документовану інформацію, розробленої аудитором під час перевірки;
- методичного спрямування: удосконалюється системи упорядкування та інформатизації аналітичних даних аудиту шляхом застосування електронних таблиць, створення прикладних аудиторських програм, підвищення рівня оперативності, проведення аудиторських процедур;
- сприяє вирішенню інших завдань, серед яких можна виділити: створення баз даних, використання можливостей графічних редакторів, редагування текстів та інше.

В умовах сьогодення при здійсненні незалежної перевірки аудитор зобов'язаний володіти додатковими знаннями у галузі систем обробки економічної інформації, а також практичний досвід роботи з різними системами бухгалтерського обліку і спеціальними інформаційними системами аудиту, системою електронного документообігу.

Завдяки інформатизації та систематизації аудиту, аудитору не потрібно робити однобічну роботу оцінки сукупності інформації, його основна ціль – сформулювати стратегію перевірки.

Стратегія комп'ютерного аудиту довгострокових зобов'язань передбачає перевірку автоматизованої підсистеми обліку довгострокових зобов'язань в контексті забезпечувальної і функціональної частин його інформаційної системи.

Виходячи з вищевикладеного та з метою удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів з обліку довгострокових зобов'язань виникає потреба у запровадженні на підприємствах електронний документообігу .

Для впровадження електронного документообігу підприємство повинне самостійно розробити порядок такого документообігу, урахувавши як особливості ведення бізнесу (наприклад, порядок приймання вхідної кореспонденції, обробки, перевірки електронних документів), так і загальні для всіх законодавчі вимоги до створення, отримання, обробки та зберігання електронних документів.

Якщо з подачею звітності в електронному вигляді знайомі всі бухгалтери й підприємці, то з електронним документообігом працювали не всі.

У законодавстві України немає обмежень щодо використання на підприємстві єдиної програми, яка дозволяє створювати електронні документи. Так, для організації внутрішнього електронного документообігу підприємству достатньо придбати спеціальне програмне забезпечення для генерації електронних підписів.

Сучасною програмою для легкої подачі електронної звітності, що підтримує стандарти Фіскальної служби, Пенсійного Фонду та Державного комітету статистики – EDZV (Соната). Це інструмент для створення, підписання та правки звітів, податкових накладних, а також перегляду отриманих квитанцій.

Даною програмою підтримуються електронні підписи всіх основних центрів сертифікації – АЦСК "ІДД ДПС", "Приватбанк", АЦСК "Україна"

Програма містить зручні форми звітів та податкових накладних, звіти в ДПС, Статистику, Пенсійний, ФСС, створення, імпортування та реєстрація податкових в ЄРПН. Здійснюється цілодобове оформлення ліцензій. У наявності багатоканальна технічна підтримка та імпортування звітів й податкових накладних з інших програм.

Нещодавно вийшла нова версія Соната 1.5.11.

Додано:

Нові форми ДПС – нові бланки податкової звітності, а також розрахунок, перевірка та експорт у PDF до них:

J/F0212002 – Спрощена податкова декларація з податку на додану вартість (активно з 01.07.2023)

J/F0212102 – Уточнюючий розрахунок податкових зобов'язань з податку на додану вартість до спрощеної податкової декларації (активно з 01.07.2023)

F1309301 – Заява. Додаток 1 до Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування

F1309401 – Заява про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування...

F1309501 – Повідомлення про нотаріальне посвідчення договору оренди об'єктів нерухомості

J1602401 – Запит на проведення підтвердження відповідності реєстраційних даних фізичної особи...

J/F1407901 – Повідомлення про помилкову сплату платежів

J/F1490505 – Повідомлення щодо допущених помилок у відомостях про суми нарахованого доходу... за формою 4ДФ

J1702401 – Відповідь на запит щодо результату проведення підтвердження відповідності даних фізичної особи...

Імпорт DBF – імпортування даних таблиці з файлу DBF для Форми 20-ОПП (J/F1312005). Формат даних для імпорту описаний на форумі – <https://sonata.biz.ua/topic/2349>

Контрагенти – можливість створення запису контрагента з умовним ІПН (100000000000 ... 600000000000) без реєстраційного коду (ЄДРПОУ) та його типу.

Виправлено:

Експорт у PDF – помилки та неточності при експорті та друці через PDF деяких бланків: J/F0209509, J/F0510108.

Імпорт DBF – помилка імпорту даних з DBF до довідника працівників.

Календар – неточності визначення останньої дати подання звіту в деяких випадках.

Логіка звітності – деякі помилки у перевірці, розрахунку та консолідації звітів: S0106006, S0104009, S0111006, J/F0312106, J/F0312206.

Змінено Довідники – оновлено Довідник податкових пільг.

Отже, ми можемо зробити висновок, що є очевидними переваги електронного документообігу у здійсненні аналізу та контролю фінансово-економічних операцій на підприємстві, а також у систематизації інформації з аудиту довгострокових зобов'язань, так як основною проблемою традиційної технології передачі даних є неможливість контролювати переміщення фінансових документів на підприємстві.

До переваг електронного документообігу віднесемо наступні:

- можливість швидкої передачі інформації за великою кількістю адрес;
- невеликий об'єм архіву;
- швидкий пошук і одержання інформації;
- конфіденційність інформації.

Використання систем електронного документообігу дасть можливість підприємству оптимізувати його документообіг та скоротити як витрати часу, так і матеріальні витрати на забезпечення процесу обліку, контролю та збору інформації з проведення аудиту фінансової діяльності підприємства в цілому. Загалом слід відмітити не лише корпоративний ефект, а й економічну результативність системи електронного документообігу на підприємстві.

В ході аналізу системи електронного документообігу на підприємстві було виявлено, що у зв'язку з великими обсягами інформації з'являється потреба у створенні програми, яка б дозволяла найбільш зручно і якісно зберігати її. Дослідивши питання впровадження електронного архіву на підприємстві, зазначимо, що його основними перевагами є: економічна доцільність, безпека і конфіденційність, оперативність у роботі з документами та надійність.

Важливим аспектом є ведення обліку із застосуванням нових систем, і в подальшому дослідження економічності та ефективності впровадження таких систем на підприємство.

Тому можна зробити висновок, що цифрова трансформація є вимушеним заходом для бізнесу, щоб залишатися конкурентоспроможним на ринку.

ВИСНОВКИ

Майже кожен суб'єкт господарювання у своїй діяльності використовує зобов'язання, що підтверджує важливість їх грамотного обліку та аудиту. Не зважаючи на значущість цієї теми і багатогранність поняття, існують різні погляди на сутність поняття «зобов'язання». Частина науковців розглядає їх з юридичної сторони виникнення, інша частина — трактує як заборгованість підприємства, представники третього напрямку приводять визначення до переліку їх видів. Узагальнивши інформацію про підходи до сутності зобов'язань підприємства, можна стверджувати, що існує необхідність уточнення їх соціально-економічної і обліково-аналітичної природи. Це дало змогу сформулювати наступне визначення: зобов'язання – це система виробничо комерційних і організаційно-управлінських взаємовідносин між суб'єктами економічної діяльності, у яких перша сторона повинна учинити на користь другої сторони господарську дію через систему розрахунків чи втриматися від такої дії, а кредитор має право вимагати від боржника погашення його заборгованості. Таке визначення є більш змістовним та повним, дає можливість усебічно охарактеризувати суб'єктів розрахунків, господарські дії, які виникають поміж ними, а також результати цих дій. До основних методів оцінки зобов'язань можна віднести: оцінка за історичною собівартістю, за теперішньою вартістю, за поточною собівартістю, за вартістю реалізації. Крім того, Міжнародні стандарти обліку виділяють ще п'ятий метод – за справедливою вартістю.

Нормативно-правове забезпечення обліку та аудиту зобов'язань складається із низки законодавчих та нормативних актів, основними із яких є: Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» та НП(С)БО 11 «Зобов'язання».

Організація обліку зобов'язань дозволяє виділити наступні етапи: етап первинного обліку (зобов'язання оцінюються, відбувається організація їх документального оформлення), етап поточного обліку (відбувається бухгалтерська обробка первинних документів та їх реєстрація у облікових регістрах) та етап підсумкового обліку (формування Головної книги, фінансової,

податкової та статистичної звітності з обліку зобов'язань). Для обліку довгострокових зобов'язань – рахунки класу 5 «Довгострокові зобов'язання».

До основних завдань аудиту зобов'язань можна віднести:

перевірка достовірності залишків по видам зобов'язань;

додержання фінансово-розрахункової дисципліни і її вплив на платоспроможність підприємства;

реальність кожного виду зобов'язань, особливо прострочених;

правильність віднесення розрахунків за банківськими кредитами до довгострокової і поточної заборгованостей, встановлення базової форми розрахунків з постачальниками та підрядниками тощо.

Основним нормативним документом, яким регулюється облік зобов'язань, є Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи». В цілому вимоги нормативних актів з бухгалтерського обліку зобов'язань в Україні відповідають міжнародним стандартам обліку та фінансової звітності, однак в контексті переходу вітчизняних підприємств на міжнародні стандарти існує необхідність перегляду окремих законодавчих і нормативних актів з метою приведення їх у відповідність до європейської практики, зокрема в розрізі обліку, оцінки, визнання й відображення у звітності інформації про зобов'язання.

У результаті вивчення виробничо-господарського стану підприємства було виявлено, що упродовж останніх двох років помічається нестійке фінансове становище заводу, а також всієї молочної галуззі області. Це зумовлено із вторгнення російського загарбника на територію нашої Держави, яка значно погіршила економічний стан не тільки даного підприємства а всієї харчової галуззі взагалі упродовж 2021 - 2022 років та зменшенням поставки цільномолочної продукції на підприємства. Так, в 2022 році підприємство характеризується збитковою діяльністю, зростаючою залежністю від позикових джерел фінансування, високим рівнем зносу основних засобів, недостатністю оборотного капіталу та нестійким фінансовим станом, про що свідчить погіршення майже всіх розрахованих часткових показників.

Аналіз джерел формування фінансових ресурсів Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» протягом 2021-2022 років визначив, що фінансові ресурси сформовані за рахунок позикових джерел, адже протягом аналізованого періоду спостерігається перевищення позикового капіталу над власним. Головними факторами збільшення вартості позикового капіталу Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» протягом аналізованого періоду є нарощення короткострокових кредитів банків і збільшення поточної кредиторської заборгованості із внутрішніх розрахунків, висока вартість якої пояснюється тим, що досліджуване товариство входить до групи компаній ТОВ «ТЕРРАФУД».

Проведена оцінка ефективності використання фінансового потенціалу підприємства протягом останніх 2 років визначила нераціональне їх використання. Так, зниження ефективності використання спостерігається в основних засобах, свідченням чого стали розраховані інтегральні показники ефективності використання основних засобів в 2022 році та оборотних активах, оборотність яких в 2022 році проти 2021 року уповільнилась, що призвело до потреби в додатковому залучення оборотних активів в 2021 році.

Загалом ситуація на підприємстві стабільна, спостерігається збільшення майна, власного капіталу, зростають фінансові результати. Підприємство є ліквідним (окрім термінової ліквідності), фінансово стійким, рентабельним, спостерігається його достатня ділова активність.

Вирішити проблему не ефективного механізму управління фінансовим потенціалом підприємства пропонується на основі розробки моделі з використанням методів кваліметрії, розширенні методів аналізу з використанням інтегральної оцінки, а також виявленні резервів збільшення фінансових ресурсів.

Управління будь-яким з підприємств вимагає систематичної інформації про поточні господарські процеси, їх характер і обсяг, наявність матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, їхнє використання, про фінансових показники діяльності. Основним з джерел такої інформації є поточні дані бухгалтерського обліку, що мають бути систематизовані в звітність. Така звітність є дуже важливою, оскільки вона використовується не тільки для

економічного аналізу окремого підприємства, щоб отримати інформацію, потрібну для управління, а й підвести підсумки в масштабах галузей і народного господарства в загальному.

В даній роботі була розкрита економічна сутність та значення довгострокових зобов'язань та розрахунків. Зобов'язання, що відображаються в бухгалтерському обліку, мають юридичний та економічний зміст. Підходи до визначення зобов'язань різні. Їх розглядають як борг, як суму витрати, як залучений капітал, як розрахункові відносини та як частину вартості майна.

Отже, під зобов'язаннями розуміють заборгованість підприємства, котра виникає внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, викличе скорочення (зменшення) ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.

Порядок формування та відображення в звітності інформації про зобов'язання визначає П(С)БО 11 "Зобов'язання".

Для визнання зобов'язань довгостроковими повинні бути виконані дві умови:

- 1) термін погашена протягом 12 місяців з дати балансу;
- 2) походження: виникають не в ході операційного циклу.

Кредит - економічні відносини, що виникають між кредитором і позичальником з приводу одержання останнім позики в грошовій або товарній формі на умовах повернення в певний строк зі сплатою відсотку.

Облік розрахунків за довгостроковими позиками банків та іншими залученими позиковими коштами у інших осіб, які не є поточним зобов'язанням, ведеться на рахунку 50 "Довгострокові позики".

Цей рахунок балансовий, пасивний, призначений для обліку джерел засобів.

Методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про відстрочені податкові активи та зобов'язання і розкриття інформації про них у фінансовій звітності визначені Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 17 "Податки на прибуток".

Для узагальнення інформації про розрахунки з іншими кредиторами та за іншими операціями, заборгованість за якими не є поточним зобов'язанням та облік яких не відображається на вищезгаданих рахунках класу 5 "Довгострокові зобов'язання", призначено рахунок 55 "Інші довгострокові зобов'язання". Зокрема, на цьому рахунку відображається відстрочена відповідно до законодавства заборгованість з податків, зборів (обов'язкових платежів), фінансова допомога на зворотній основі тощо.

Комп'ютерна система бухгалтерського обліку (КСБО) забезпечує вирішення багатьох завдань через реєстрацію господарських фактів та обробки даних. КСБО на сьогодні дає можливість накопичувати, аналізувати, інтерпретувати та надавати інформацію користувачам бухгалтерського обліку.

Зобов'язання виникають через існуючі борги підприємства щодо передачі певних активів чи надання послуг іншому підприємству в майбутньому. Визначення теперішньої вартості залежить від умов та виду зобов'язання. Поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення. Непередбачені зобов'язання відображаються на позабалансових рахунках підприємства за обліковою оцінкою.

Під час дослідження зобов'язань на підприємстві йому було показано, що можуть виникнути і операції, під час яких одне зобов'язання можна замінити іншими: перевести довгострокову заборгованість в поточну за довгостроковими зобов'язаннями; замінити короткострокове зобов'язання на вексель, що не замінить валюту балансу.

В даній роботі була дана узагальнююча інформація про наявність та погашення зобов'язань підприємства згідно Плану рахунків, наведена їх характеристика, та порядок використання їх в бухгалтерському обліку.

Для більшості рахунків зобов'язань Планом рахунків передбачено відкриття субрахунків, що деталізують об'єкти обліку. Однак, за допомогою синтетичного обліку неможливо контролювати наявність та погашення кожного виду зобов'язань. Для одержання детальної інформації, необхідної для

управління зобов'язаннями за окремими видами, до окремих рахунків синтетичного обліку відкривають рахунки аналітичного обліку.

Відповідно до потреб розвитку підприємства облік зобов'язань є джерелом забезпечення найбільш ефективних форм та умов залучення позикового капіталу з різних джерел.

Систематизація та узагальнення облікової інформації про зобов'язання в умовах застосування сучасної комп'ютерної техніки здійснюється на підприємстві в автоматичному режимі. Застосування бухгалтерської комп'ютерної програми дозволило ефективно вирішити проблему аналітичного обліку довгострокових зобов'язань, завдяки широкій номенклатурі аналітичних об'єктів.

При застосуванні комп'ютерної форми обліку автоматично вирішується проблема оперативного отримання даних про заборгованість перед кожним контрагентом на будь-яку звітну дату.

В даній роботі було розглянуто нормативну базу, яка використовується в практичній роботі бухгалтерів для обліку довгострокових зобов'язань і розрахунків.

В другому розділі бакалаврської роботи була дана економічна характеристика підприємства Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД», розкрито основні напрямки діяльності підприємства у відповідності з Статутом підприємства, показано хто здійснює управління підприємством і розпоряджається прибутком; як організований облік довгострокових позик та довгострокових векселів виданих.

Було детально проаналізовано організацію бухгалтерського обліку довгострокових зобов'язань на Крижопільській філії ТОВ «ТЕРРАФУД» протягом 2021-2022 років, вказано на їх недоліки і шляхи їх покращення.

Таким чином, Бухгалтерський облік є основним видом господарського обліку. Згідно зі статтею 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» «бухгалтерський облік - процес вимірення, реєстрації, виявлення, узагальнення, збереження, накопичення і передачі

інформації про діяльність підприємства внутрішнім та зовнішнім користувачам для прийняття рішень». Вагомі особливості бухгалтерського обліку містяться в тому, що він спочатку тільки вартісний, безперервний і постійний, документально обґрунтований, використовує притаманні йому методи обробки інформації.

Сучасні умови господарювання висувають високі вимоги до рівня професійних знань і вмінь бухгалтера. Крім вільного володіння навиками роботи на довіреній ділянці роботи, йому необхідно знати основи господарського, трудового та податкового законодавства, положення з бухгалтерського обліку та інші нормативні матеріали, накази та розпорядження керівництва підприємства, порядок документального оформлення і відображення на бухгалтерських рахунках господарських засобів і джерел їх формування, володіти прийомами аналізу фінансово-господарської діяльності, знати порядок здійснення контролю за використанням матеріальних і грошових ресурсів.

Крім того, бухгалтер має знати основи економіки й організації виробництва, праці та управління, автоматизації обробки економічної інформації, володіти навиками роботи на персональному комп'ютері й знати основи програмування, правила та норми охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії і протипожежного захисту.

У майбутньому професія бухгалтера також матиме попит на ринку, як і сьогодні. Таким чином можна зробити висновок, що облікові процеси підприємства потребують постійного контролю та аналізу з боку бухгалтера та його підлеглих. А отже, це одна з головних складових частин виробничо-економічного процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
2. Правила INCOTERMS® 2020 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://incoterms2020.com.ua>
3. Закон України: Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні від 16.07.1999 р. №996-XIV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
4. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Н.С. Акімова, О.О. Говоруха, Л.О. Кирильєва, Т. О. Євлаш. Х. : ХДУХТ, 2019. – 182 с.
- Бухгалтерський облік [Текст] : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь [та ін.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 460 с.
5. Облік і звітність в оподаткуванні: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування». М.Т. Теловата, В.П. Пантелеєв, К.В. Безверхий, О.О. Григорєвська, С.І. Ковач, О.А. Юрченко. К.: НАСОА, 2019. – 506 с.
6. Теоретичні та прикладні аспекти обліку, аналізу і аудиту в системі економічних відносин: Монографія / За ред. проф. Л.М. Чернелевського. — К.: НУХТ, 2021. — 182 с.
7. Бурлан С.А., Руденко Н.О. Організація і методика аудиту: навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 184с.
8. Внутрішній аудит : навчальний посібник / за ред. Ю. Б. Слободяник. – Суми :ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2018. – 248 с.
9. Духновська Л.М. Фінансовий облік та облікова політика у промисловості [Електронний ресурс]: конспект лекцій для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Облік і аудит» денної та заочної форм навч. / Л.М.Духновська. – К.: НУХТ, 2021. – 184 с.
10. Крупка Я.Д. Фінансовий облік : підруч. / Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.В. Гудзь □ та ін.□. – Тернопіль : ТНЕУ, 2019. – 478 с.

11. Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” [Електронний ресурс]: від 21.12.2017 № 2258-VIII //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>

12. Закон України Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV (Із змінами, внесеними згідно із Законом N 2599-IV (2599-15) від 31.05.2005, ВВР, 2005, N 26, ст.349)

13. Закон України «Про електронний цифровий підпис (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 879-VI (879-17) від 15.01.2009, ВВР, 2009, N 24, ст.296).

14. Податковий кодекс України чинне законодавство України зі змінами та доповненнями станом на 20 вересня 2013 р.: - К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 572 с.

15. Інструкція із застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій №291 від 30.11.99 р. (зареєстровано в Міністерстві юстиції України № 893/4186 від 21.12.99 р.)

16. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України 27 червня 2013 р. № 635. – Режим доступу: <http://buhgalter911.com/>

17. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості: Наказ Міністерством промислової політики від 09.07.2007 р. № 373 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN30532.html

18. Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку, затверджено наказом Міністерства фінансів України № 356 від 29.12.2000р.

18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]: Наказ

Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Законодавство України.

19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 "Консолідована фінансова звітність" [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 N 628. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Законодавство України.

20. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А, Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. □ К. : Видавництво Ліра-К, 2019. □ 324 с.

21. Аудит: методика і організація: навчальний посібник/ Н.І. Гордієнко, О.В. Харламова, Ю.І. Мізік, О.О. Конопліна; Харківський нац.ун-т міськ.госп. ім. О.М. Бекетова. 2-ге вид.перероб. і доп. Харків:ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2017. 319с.

22. Беренда Н.І. Практичний аудит [Електронний ресурс]: конспект лекцій для здобувачів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Облік і аудит» денної та заочної форм навч. / Н.І. Беренда – К.: НУХТ, 2019. – 106 с. <http://library.nuft.edu.ua/ebook/download.php?ID2=11739>

23. Бондаренко О.М. Аудит. Аудиторська діяльність в Україні. Методика проведення аудиту на підприємствах України. – Навч. посібник. / К.: Вид-во «НАУ-друк», 2017. – 192 с.

24. Бурлан С.А., Руденко Н.О. Організація і методика аудиту: навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 184с.

25. Внутрішній аудит : навчальний посібник / за ред. Ю. Б. Слободяник. – Суми :ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2018. – 248 с.

26. Осмятченко В.О. Бухгалтерський облік та оподаткування в умовах застосування інформаційних технологій: теорія і практика. Монографія/авторський колектив, за заг. ред. д.е.н., професора В.О. Осмятченка. – Ірпінь: Видавництво УДФС України, 2020. – 389 с.

27. Удосконалення обліку, аналізу і аудиту в умовах глобалізації світової економіки : кол. моногр. / Л. М. Чернелевський, Н. М. Ткаченко, Н. І. Беренда та ін. ; за ред. Л. М. Чернелевського ; НУХТ ; каф. обліку і аудиту. — К. : НУХТ, 2013. — 215 с.

28. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні : навч. посіб. / В. М. Краєвський, Л. В. Титенко, Т. М. Паянок, Н. В. Параниця, С. В. Богдан / Університет ДФС України. – Ірпінь, 2020. – 288 с.

29. Фінансовий облік 1: підручник / Я.П. Іщенко, О.А. Подолянчук, Н.І. Коваль. Вінниця: Видавництво ФОП Кушнір Ю. В. 2020. – 496 с.

30. Фінасовий облік - 1 (у схемах і таблицях) Частина - 1: навч. посіб./ [М.Т. Теловата, О.В. Петраковська]; за заг. ред. М.Т. Теловатої - К.: Інтердрук, 2019. - 217 с.

31. Кіндрацька Г.І. Аналіз господарської діяльності : підручник. / Г.І. Кіндрацька, А.Г. Загородній, Ю.І. Кулиняк. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 320 с.

32. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник / [за заг. Ред. І.В.Сіменко, Т.Д. Косової] – К.: «Центр учбової літератури»,2017. – 384 с.

33. Чернелевський, Л. М. Управлінські інформаційні системи в прикладних програмних рішеннях : навч. посіб. / Л. М. Чернелевський, Л. О. Терещенко, О. Є. Чернявська. - К. : НУХТ, 2018. - 335 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

ДОДАТОК 1

ТОВ Крижопільська філія "ТОВ ТЕРРАФУТ"		КОДИ	
Підприємств Крижопільська філія ТОВ "ТЕРРАФУТ"	Дата (рік, місяць, число) 20 12 31	за ЄДРПОУ	36759219
Територія Україна	за КАТОТТГ ¹	0500000000	
Організаційно-правова форма ТОВ	за КОПФГ	240	
Вид економічної діяльності Перероблення молока, виробництво сиру	за КВЕД	10.51	
Середня кількість працівників ² 535			
Адреса, телефон 24600 Вінницька область, Тульчинський район, смт Крижопіль, вул. Героїв України, 157			
Однінця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			
Баланс (Звіт про фінансовий стан)			
на <u>31 грудня</u> <u>2024</u> р.			
Форма N 1		Код за ДКУД	1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	--	--
первісна вартість	1001	--	--
накопичена амортизація	1002	--	--
Незавершені капітальні інвестиції	1005	--	--
Основні засоби	1010	60173	83234
первісна вартість	1011	196313	224769
знос	1012	136140	141535
Інвестиційна нерухомість	1015	--	--
Довгострокові біологічні активи	1020	--	--
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	--	--
інші фінансові інвестиції	1035	401	244
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	--	--
Відстрочені податкові активи	1045	--	--
Інші необоротні активи	1090	--	2188
Усього за розділом I	1095	60574	85666
II. Оборотні активи Запаси	1100	132079	74687
Виробничі запаси	1101	25362	24950
Незавершене виробництво	1102	1849	1570

Продовження Додаток А

ДОДАТОК 1

Готова продукція	1103	101849	45138
Товари	1104	3019	3029
Поточні біологічні активи	1110	--	--
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	99171	82342
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	12033	2337
з бюджетом	1135	3794	8960
у тому числі з податку на прибуток	1136	--	--
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	259840	319313
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1312	1305
Поточні фінансові інвестиції	1160	--	--
Гроші та їх еквіваленти	1165	12611	13146
Готівка	1166	180	101
Рахунки в банках	1167	12431	13045
Витрати майбутніх періодів	1170	121	218
Інші оборотні активи	1190	9846	13255
Усього за розділом II	1195	530807	515563
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	--	--
Баланс	1300	591381	601229

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	523	523
Капітал у дооцінках	1405	--	--
Додатковий капітал	1410	8208	8201
Резервний капітал	1415	698	698
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	90746	48871
Неоплачений капітал	1425	--	--
Вилучений капітал	1430	--	--
Усього за розділом I	1495	100175	58293
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	--	--
Довгострокові кредити банків	1510	--	--
Інші довгострокові зобов'язання	1515	132829	130171
Довгострокові забезпечення	1520	--	--
Цільове фінансування	1525	--	--
Усього за розділом II	1595	132829	130171

Продовження Додаток А

ДОДАТОК 1

III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	109006	150755
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	--	271
товари, роботи, послуги	1615	37762	33330
розрахунками з бюджетом	1620	636	3439
у тому числі з податку на прибуток	1621	--	--
розрахунками зі страхування	1625	216	279
розрахунками з оплати праці	1630	2016	2186
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	2	9
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	170962	156407
Поточні забезпечення	1660	4683	5219
Доходи майбутніх періодів	1665	--	--
Інші поточні зобов'язання	1690	33094	60870
Усього за розділом III	1695	358377	412765
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	--	--
Баланс	1900	591381	601229

Підписано та затверджено до випуску від імені Крижопільської філії ТОВ "ТЕРРАФУТ" № квітня 2022 року

Керівник Вінтер С.О.

Головний бухгалтер Багасва І.О.

Додаток Б

ДОДАТОК 1

ТОВ Крижопільська філія "ТОВ ТЕРРАФУТ"			КОДИ
	Дата (рік, місяць, число)		20 12 31
Підприємств <u>Крижопільська філія ТОВ "ТЕРРАФУТ"</u>	за ЄДРПОУ		36759219
Територія <u>Україна</u>	за КАТОТТГ ¹		0500000000
Організаційно-правова форма <u>ТОВ</u>	за КОПФГ		240
Вид економічної діяльності <u>Перероблення молока, виробництво сиру</u>	за КВЕД		10.51
Середня кількість працівників ² <u>535</u>			
Адреса, телефон <u>24600 Вінницька область, Тульчинський район, смт Крижопіль, вул. Героїв України, 157</u>			
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			v
за міжнародними стандартами фінансової звітності			
Баланс (Звіт про фінансовий стан)			
на <u>31 грудня</u> <u>2021</u> р.			
Форма N 1 Код за ДКУД			1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	--	--
первісна вартість	1001	--	--
накопичена амортизація	1002	--	--
Незавершені капітальні інвестиції	1005	--	--
Основні засоби	1010	60173	83234
первісна вартість	1011	196313	224769
знос	1012	136140	141535
Інвестиційна нерухомість	1015	--	--
Довгострокові біологічні активи	1020	--	--
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	--	--
інші фінансові інвестиції	1035	401	244
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	--	--
Відстрочені податкові активи	1045	--	--
Інші необоротні активи	1090	--	2188
Усього за розділом I	1095	60574	85666
II. Оборотні активи Запаси	1100	132079	74687
Виробничі запаси	1101	25362	24950
Незавершене виробництво	1102	1849	1570

Додаток Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	230056	230056
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	28840	28840
Резервний капітал	1415	1010	1010
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	88838	113886
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	348744	373592
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	258
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	3902	19888
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	3902	2246
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			0
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	80469	73096
розрахунками з бюджетом	1620	2403	3883
у тому числі з податку на прибуток	1621	1687	293
розрахунками зі страхування	1625	810	984
розрахунками з оплати праці	1630	2687	3025
Поточні забезпечення	1660	11718	11372
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	5389	2409
Усього за розділом III	1695	108647	96271
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	0	0
Баланс	1900	461293	472109

Підписано та затверджено до випуску від імені Крижопільської філії ТОВ "ТЕРРАФУТ" Д 20 квітня 2023

Керівник

Вінтер С.О.

Головний бухгалтер

Багаєва І.О.

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

{Додаток I із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 627 від 27.06.2013, № 48 від 08.02.2014, № 385 від 09.07.2021}

Продовження Додаток Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	230056	230056
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	28840	28840
Резервний капітал	1415	1010	1010
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	88838	113886
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	348744	373592
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	258
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	3902	19888
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	3902	2246
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			0
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	80469	73096
розрахунками з бюджетом	1620	2403	3883
у тому числі з податку на прибуток	1621	1687	293
розрахунками зі страхування	1625	810	984
розрахунками з оплати праці	1630	2687	3025
Поточні забезпечення	1660	11718	11372
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	5389	2409
Усього за розділом III	1695	108647	96271
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	0	0
Баланс	1900	461293	472109

Підписано та затверджено до випуску від імені Крижопільської філії ТОВ "ТЕРРАФУТ" Д 20 квітня 2023

Керівник

Вінтер С.О.

Головний бухгалтер

Багаєва І.О.

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

{Додаток I із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 627 від 27.06.2013, № 48 від 08.02.2014, № 385 від 09.07.2021}

ТОВ Крижопільська філія "ТОВ ТЕРРАФУТ" Д

		КОДИ		
		21	12	31
Підприємство	Крижопільська філія ТОВ "ТЕРРАФУТ"	за ЄДРПОУ		
Територія	Україна	за КАТОТТГ ¹		
Організаційно-правова форма	ТОВ	за КОПФГ		
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво сиру	за КВЕД		
Середня кількість працівників ²	535			

Адреса, телефон 24600 Вінницька область, Тульчинський район, смт Крижопіль, вул. Героїв України, 157

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2022 р.

Форма N 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	711	319
первісна вартість	1001	3318	3221
накопичена амортизація	1002	-2607	-2902
Незавершені капітальні інвестиції	1005	9185	5658
Основні засоби	1010	101535	100748
первісна вартість	1011	220444	236778
знос	1012	-118909	-136030
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	378	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	111809	106725
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	116893	148039
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	142739	147792
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3650	3968
з бюджетом	1135	1826	11
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	143	232
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	84024	65342
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Інші оборотні активи	1190	209	0
Усього за розділом II	1195	349	484
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	461293	472109

Продовження Додаток В

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	230056	230056
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	28840	28840
Резервний капітал	1415	1010	1010
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	88838	113886
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	348744	373592
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	258
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	3902	19888
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	3902	2246
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			0
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	80469	73096
розрахунками з бюджетом	1620	2403	3883
у тому числі з податку на прибуток	1621	1687	293
розрахунками зі страхування	1625	810	984
розрахунками з оплати праці	1630	2687	3025
Поточні забезпечення	1660	11718	11372
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	5389	2409
Усього за розділом III	1695	108647	96271
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	0	0
Баланс	1900	461293	472109

Підписано та затверджено до випуску від імені Крижопільської філії ТОВ "ТЕРРАФУТ" Д 20 квітня 2023

Керівник

Вінтер С.О.

Головний бухгалтер

Багаєва І.О.

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

{Додаток 1 із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 627 від 27.06.2013, № 48 від 08.02.2014, № 385 від 09.07.2021}

ДОДАТОК 3

Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД»
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
Суми наведені у тисячах гривень

Підприємство

Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД»
(найменування)

за ЄДРПОУ

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2021 р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

КОДИ

Дата (рік, місяць, число) 21 | 12 | 31

36759219

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	977616	904654
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестраховання	2012	(-)	(-)
Заміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(840 252)	(768344)
Валовий: прибуток	2090	137364	136310
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	16155	2625
Адміністративні витрати	2130	(41072)	(33523)
Витрати на збут	2150	(75069)	(74739)
Інші операційні витрати	2180	(4182)	(5194)

Продовження Додаток Г

прибуток			
збиток	2355	(14833)	(--)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(-)	(-)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	24848	23 750

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	667689	507496
Витрати на оплату праці	2505	90318	81813
Відрахування на соціальні заходи	2510	16415	13541
Амортизація	2515	16966	14 669

Продовження Додаток Г

Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	33197	25479
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(779)	1512()
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	32417	23966
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	7569	6216
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	24848	17750
збиток	2355	(-)	(-)

Підписано та затверджено до випуску від імені Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» 10 квітня 2022 року

Керівник

Вінтер С.О.

Головний бухгалтер

Багаєва І.О.

Додаток Д

ДОДАТОК 4

Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД»

Підприємство

Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД»
(найменування)

за ЄДРПОУ

КОДИ

Дата (рік, місяць, число)

20	12	31
----	----	----

36759219

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2022 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1044006	1023765
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(886772)	(841091)
Валовий: прибуток	2090	157234	182674
збиток	2095	(--)	(--)
Інші операційні доходи	2120	1488	1843
Адміністративні витрати	2130	(16535)	(17435)
Витрати на збут	2150	(84295)	(89725)
Інші операційні витрати	2180	(14268)	(13562)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	43624	63795
збиток	2195	(--)	(--)
Дохід від участі в капіталі	2200	--	--
Інші фінансові доходи	2220	900	544
Інші доходи	2240	168	98
Фінансові витрати	2250	(59523)	(33984)
Втрати від участі в капіталі	2255	(--)	(--)
Інші витрати	2270	(2)	(21)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	--	30432
збиток	2295	(14833)	(--)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	--	-6374
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	--	--
Чистий фінансовий результат:	2350	--	24058

Продовження Додаток Д

прибуток			
збиток	2355	(14833)	(--)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(-)	(-)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	24848	23 750

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	667689	507496
Витрати на оплату праці	2505	90318	81813
Відрахування на соціальні заходи	2510	16415	13541
Амортизація	2515	16966	14 669

Продовження Додаток Д

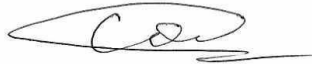
Інші операційні витрати	2520	92404	91 345
Разом	2550	883792	789297

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2 300 555 578	2 300 555 578
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2 300 555 578	2 300 555 578
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.00772	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.00772	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Підписано та затверджено до випуску від імені Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» _____ квітня 2023 року

Керівник

Вінтер С.О.

Головний бухгалтер

Багаєва І.О.

ДОДАТОК 5

Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД»
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
Суми наведені у тисячах гривень

Підприємство	Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» (найменування)	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
			20	12	31
			за ЄДРПОУ 36759219		

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2021 р.**

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності		1 200 918	1 103 363
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	74	54
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	646	252
Інші надходження	3095	1895	4 968
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	(1 050 675)	(928 111)
Праці	3105	(82470)	(72 928)

Продовження Додаток Г

Відрахувань на соціальні заходи	3110	(20 681)	(17665)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(65930)	(63640)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(8 327)	(6399)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(35 263)	(38 578)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на з інших податків і зборів	3118	(22340)	(18 663)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(33)	(109)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(4 024)	(4 040)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	(20 280)	(18 663)
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності		-	-
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200		
необоротних активів	3205	455	461
Надходження від отриманих: відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(13 206)	(17 573)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(12 751)	(17 112)

III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Находження від: Власного капіталу	3300	-	68 018
Отримання позик	3305	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	67 139
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(33 031)	72 170
Залишок коштів на початок року	3405	84 024	12 186
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	14 349	(332)
Залишок коштів на кінець року	3415	65342	84024

Находження від реалізації продукції (товар, робіт, послуг) та витрачання на оплату товарів (робіт та послуг) показані з ПДВ

Підписано та затверджено до випуску від імені Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД»

Керівник

 Вінтер С.О.

Головний бухгалтер

 Багасва І.О.

ДОДАТОК 6

Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД»
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
Суми наведені у тисячах гривень

			КОДИ		
		Дата (рік, місяць, число)	21	12	31
Підприємство	Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» (найменування)	за СДРІІОУ	36759219		

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2022 р.**

Форма № 3 Код за ДКУД				1801004
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			1 200 918	
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000			
Повернення податків і зборів	3005	-	-	
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-	
Цільового фінансування	3010	82	74	
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-	
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-	
Надходження від повернення авансів	3020	-	-	
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	920	646	
Інші надходження	3095	3458	1895	

Продовження Додаток Д

Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	(1475 346)	(1 050 675)
Праці	3105	(104306)	(82470)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(29 591)	(20 681)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(67870)	(65930)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(10 270)	(8327)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(37 527)	(35 263)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на з інших податків і зборів	3118	(25 344)	(22 340)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(25)	(33)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(5 440)	(4 024)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	(23 135)	(20 280)
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності		-	-
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200		
необоротних активів	3205	348	455
Надходження від отриманих: відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(15 328)	(13 206)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)

Продовження Додаток Д

Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(1 4 510)	(12 751)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Находження від: Власного капіталу	3300	67 139	-
Отримання позик	3305	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	67 139	
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(45 140)	33 031
Залишок коштів на початок року	3405	75 146	84 024
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	17 495	(14 349)
Залишок коштів на кінець року	3415	75146	84 024

Находження від реалізації продукції (товар, робіт, послуг) та витрачання на оплату товарів (робіт та послуг) показані з ПДВ

Підписано та затверджено до випуску від імені Крижопільська філія ТОВ «ТІРРАФУД»

Керівник

Вінтер С.О.

Головний бухгалтер

Багасва І.О.

ДОДАТОК 7

Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД»

Звіт про власний капітал

Суми наведені у тисячах гривень

	КОДН
Підприємство Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» (найменування)	Дата (рік, місяць, число) 20 12 31 за СДРІОУ 36759219

Звіт про власний капітал
за 2021 р.

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Перозіоділений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	188 856	-	-	1 010	73 110	-	-	262 976
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	188 856			1 010	73 110			262 976
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	17 750	-	-	17 750
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	41 200	-	28 840	-	-	-	-	70 040
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-

Продовження Додаток Е

2

Продовження додатка І

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Вилучення капіталу:			-						-
Викуп акцій (часток)	4260	-		-	-	-	-	-	
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	(2 022)	-	-	(2 022)
Разом змін у капіталі	4295	41 200	-	28 840	-	15 728	-	-	85 768
Залишок на кінець року	4300	230 056	-	28 840	1 010	88 838	-	-	348 744

Підписано та затверджено до виходу від імені Крижопільська філія ТОВ «ГЕРРАФУД» квітня 2022 року

Керівник

Вінгр С.О.

Головний бухгалтер

Багасва І.О.

ДОДАТОК 8

Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД»

Звіт про власний капітал

Суми наведені у тисячах гривень

Підприємство **Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД»**
(найменування)Дата (рік, місяць, число)
за СДРПОУ

КОДИ		
21	12	21
36759219		

Звіт про власний капітал
за 2022 р.

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (найовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	230 056	-	28 840	1 010	88 838	-	-	348 744
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	230 056	-	28 840	1 010	88 838	-	-	348 744
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	-	-	-	24 848
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення зобов'язаності з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення	4260	-	-	-	-	-	-	-	-

Продовження Додаток Є

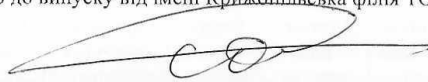
2

Продовження додатка І

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
капіталу:									
Викуп акцій (часток)									
Перевродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Ліквідація викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	24 848	-	-	24 848
Залишок на кінець року	4300	230 056	-	28 840	1 010	113 686	-	-	373 592

Підписано та затверджено до випуску від імені Крижопільська філія ТОВ «ТЕРРАФУД» 20 квітня 2023 року

Керівник

Вінтер С.О.

Головний бухгалтер

Багасва І.О.

Крижопільська філія ТОВ "ТЕРРАФУД" ДОДАТОК 9

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства фінансів України
від 29 листопада 2000 р. N 302
(у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 28 жовтня 2003 р. N 602)

Підприємство Крижопільська філія ТОВ "ТЕРРАФУД"
Територія смт Крижопіль, вул. Героїв України, 157, Тульчинського району, Вінницької області
Орган державного управління _____

Дата /рік, місяць, число/
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за СПОДУ

КОДИ		
21	12	31
36759219		
0500000000		

за КОПФ
за КВЕД

240		
-----	--	--

Організаційно-правова форма господарювання ТОВ
Вид економічної діяльності Переробка молока, виробництво сиру
Одиниця виміру: тис. грн.

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за 20__21__ рік

Форма N 5

I. Нематеріальні активи

Код за ДКУД

1801008

Групи нематеріальних активів	Код рідка	Залишок на початок року		Надлишок за рік	Переоцінка (дооцінка +, улітка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрачено від зменшення корисності за рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року	
		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація		первісна (переоцінена) вартість	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація			первісна (переоцінена) вартість	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права користування природними ресурсами	010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Права користування майном	020	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Права на комерційні позначення	030	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Права на об'єкти промислової власності	040	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Авторське право та суміжні з ним права	050	21	14	62	0	0	0	0	20	0	0	0	83	0
Інші нематеріальні активи	060	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом	070	545	531	62	0	0	0	0	26	0	0	0	545	0
Усього	080	566	545	62	0	0	0	0	26	0	0	0	628	26
	090	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3 рядка (080) графа 14 вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності
вартість, оформлених у заставу нематеріальних активів
вартість створених підприємством нематеріальних активів
3 рядка (081) графа 5 вартість нематеріальних активів, отриманих на ринку цільових акцій (паїв)
3 рядка (082) графа 5 вартість амортизації нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності
3 рядка (083) графа 5 _____
3 рядка (084) графа 5 _____
3 рядка (085) графа 5 _____

III. Капітальні інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік			На кінець року
		2	3	4	
Капітальне будівництво	280	68	2204	2204	
Придбання (виготовлення) основних засобів	290	12533	248	248	
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	300	96	11	11	
Придбання (створення) нематеріальних активів	310	62	0	0	
Придбання (виробування) довгострокових біологічних активів	320	0	0	0	
Інші	330	0	0	0	
Разом	340	12759	2463	2463	

З рядка 340 графа 3 капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість (341) фінансові витрати, включені до капітальних інвестицій (342)

IV. Фінансові інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року	
			довгострокові	поточні
	2	3	4	5
A. Фінансові інвестиції за методом участі в капіталі в:				
асоційовані підприємства	350	0	0	0
доірні підприємства	360	0	0	0
спільну діяльність	370	0	0	0
Б. Інші фінансові інвестиції в:				
частки і пай у статутному капіталі інших підприємств	380	0	0	0
акції	390	0	0	0
облігації	400	0	0	0
інші	410	0	25617	25617
Разом (розд. А – розд. Б)	420	0	25617	25617

З рядка 403 графа 4 Балансу (Звіт про фінансовий стан) за співартістю за амортизованою співартістю

З рядка 4160 графа 4 Балансу (Звіт про фінансовий стан) за співартістю за співартістю за амортизованою співартістю

V. Доходи і витрати

Найменування показника	Код рядка	Доходи			Витрати
		2	3	4	
A. Інші операційні доходи і витрати					
Операційна оренда активів	440	0	0	0	
Операційна курсова різниця	450	5143	8706	8706	
Реалізація інших оборотних активів	460	1179	1159	1159	
Штрафи, пені, неустойки	470	26	366	366	
Утримання об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення	480	0	0	0	
Інші операційні доходи і витрати	490	289512	292265	292265	
у тому числі:					
вдражування до резерву сумнівних боргів	491	X	741	741	
непродуктивні витрати і втрати	492	X	1	1	
Б. Доходи і витрати від участі в капіталі за інвестиціями в:					
асоційовані підприємства	500	0	0	0	
доірні підприємства	510	0	0	0	
спільну діяльність	520	0	0	0	
В. Інші фінансові доходи і витрати					
Дивіденди	530	0	X	X	
Проденди	540	X	7277	7277	
Фінансова оренда активів	550	0	0	0	
Інші фінансові доходи і витрати	560	1886	14264	14264	
Г. Інші доходи і витрати					
Реалізація фінансових інвестицій	570	38940	38924	38924	
Доходи від обслування підприємств	580	0	0	0	
Результат оцінки корисності	590	0	0	0	
Неопераційна курсова різниця	600	0	0	0	
Безоплатно одержані активи	610	0	X	X	
Списання необоротних активів	620	X	19	19	
Інші доходи і витрати	630	322	183	183	
Товарообмінні (бартерні) операції з продукцією (товарами, послугами)		(631)			
Частка доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за товарообмінними (бартерними) контрактами з пов'язаними сторонами		(632)			
З рядків 540 - 560 графа 4 фінансові витрати, включені до співартістю активів		(633)			
VI. Грошові кошти					
Найменування показника	Код рядка	На кінець року			
	1	2	3	4	
Готівка	640	146	146	146	
Поточний рахунок у банку	650	2378	2378	2378	
Інші рахунки в банку (акредитиви, чекові вписки)	660	3	3	3	
Грошові кошти в дорозі	670	0	0	0	
Еквіваленти грошових коштів	680	0	0	0	
Разом	690	2527	2527	2527	

З рядка 1000 р. 4 Балансу (Звіт про фінансовий стан), використаний обмежено

У III. Забезпечення і резерви

Види забезпечень і резерви	Код рядка	За лішок на початок року	Забезпечення звітний рік		Використана звітному році	Сторновані використану суму у звітному році	Сума об'явленого відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення	Лішок і виняток до кінця року
			інформаційно (сільсько)	додавкові відрахування				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	710	1913	2434	0	2589	0	0	1758
Забезпечення наступних витрат на додаткове пенсійне забезпечення	720	0	0	0	0	0	0	0
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	730	0	0	0	0	0	0	0
Забезпечення наступних витрат на реструктуризацію	740	0	0	0	0	0	0	0
Забезпечення частинних витрат на виконання зобов'язань щодо об'єктивних контрактів	750	0	0	0	0	0	0	0
	760	0	0	0	0	0	0	0
	770	0	0	0	0	0	0	0
Резерв сумнівних боргів	775	505	741	0	0	0	0	1246
Разом	780	2418	3175	0	2589	0	0	3004

У III. Запаси

Найменування показника	Код рядка	Балансова вартість на кінець року	Переоцінка за рік	
			збільшення чистої вартості реалізації*	уцінка
1	2	3	4	5
Сировина і матеріали	800	3210	0	0
Купівельні папірфабриката та комплектуючі вироби	810	1774	0	0
Паливо	820	873	0	0
Тара і тарні матеріали	830	1770	0	0
Будівельні матеріали	840	63	0	0
Запасні частини	850	3187	0	0
Матеріали сільськогосподарського призначення	860	0	0	0
Потонні біологічні активи	870	0	0	0
Малопінні та швидкознішувані предмети	880	75	0	0
Незавершене виробництво	890	531	0	0
Готова продукція	900	77615	0	0
Товари	910	1066	0	0
Разом	920	90164	0	0

З рядка 920 графа 3 Балансова вартість запасів:

вдображених за чистою вартістю реалізації (921)

переданих у переоброку (922)

оформлених в заставу (923)

переданих на комісію (924)

Активи на виставленню зберігання (позабалансовий рахунок 02)

З рядка 1200 графа 4 Балансу

(Звіт про фінансовий стан)

* вивчається за п. 28 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси".

IX. Дебиторська заборгованість

Найменування показника	Код рядка	Всього на кінець року	у т.ч. за строками непогашення		
			до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 24 місяців
1	2	3	4	5	6
Дебиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	940	56493	449	449	12
Інша поточна дебиторська заборгованість	950	18037	16875	10	1152

Списано у звітному році безнадійної дебиторської заборгованості (951)

Із рядків 940 і 950 графа 3 заборгованість з пов'язаними сторонами (952)

X. Нестачі і втрати від псування цінностей

Найменування показника	Код рядка	Сума
Виявлено (спісано) за рік нестачі і втрат	960	0
Визнано заборгованістю винних осіб у звітному році	970	0
Сума нестачі і втрат, остаточно рішення щодо винуватців за якими на кінець року не прийнято (позабалансовий рахунок 072)	980	0

Продовження Додаток Ж

XI. Будівельні контракти		
Найменування показника	Код р/к	Сума
1	2	3
Дохід з будівельних контрактів за звітний рік	1110	0
Забронованість на кінець звітного року:		0
вагою договорів	1120	0
вагою замовників	1130	0
з авансів отриманих	1140	0
Сума кірмованих коштів на кінець року	1150	0
Вартість виконаних субдирекційними робот за незавершеними будівельними контрактами	1160	0

XII. Податок на прибуток

Найменування показника	Код р/к	Сума
1	2	3
Поточний податок на прибуток	1210	10455
Відстрочені податкові активи:		
на початок звітного року	1220	0
на кінець звітного року	1225	0
Відстрочені податкові зобов'язання:		
на початок звітного року	1230	0
на кінець звітного року	1235	0
Включено до Звіту про фінансові результати - усього	1240	10455
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1241	10455
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1242	0
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1243	0
Відображено у складі власного капіталу - усього	1250	0
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1251	0
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1252	0
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1253	0

XIII. Використання амортизаційних відрахувань

Найменування показника	Код р/к	Сума
1	2	3
Нараховано за звітний рік	1300	13751
Використано за рік - усього	1310	0
в тому числі на:		
будівництво об'єктів	1311	0
придбання (виготовлення) та поліпшення основних засобів	1312	0
з них машини та обладнання	1313	0
придбання (створення) нематеріальних активів	1314	0
погіршення отриманих на капітальні інвестиції позик	1315	0
	1316	0
	1317	0

11.4. Біологічні активи

Групи біологічних активів	Код рядка	Обліковуються за первісною вартістю										Обліковуються за спрощеною вартістю					
		залишок на початок року		набуття за рік		нарахування амортизації за рік		вирати від амортизації користності		вигони від відновлення користності		залишок на кінець року		залишок на початок року		залишок на кінець року	
		первісна вартість	накопичена амортизація	первісна вартість	накопичена амортизація	вартість за рік	накопичена амортизація за рік	користності	амортизація за рік	користності	амортизація за рік	первісна вартість	накопичена амортизація	залишок на початок року	залишок на кінець року	первісна вартість	накопичена амортизація
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Довгострокові біологічні активи - усього в тому числі:	1410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
робоча худоба	1411	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
продуктивна худоба	1412	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
багаторічні насадження	1413	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
інші довгострокові біологічні активи	1414	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Інші довгострокові біологічні активи - усього в тому числі:	1415	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Поточні біологічні активи	1420	0	X	0	0	X	X	0	0	0	X	0	0	0	0	0	
тварини на вирощуванні та відгодівлі	1421	0	X	0	0	X	X	0	0	0	X	0	0	0	0	0	
біологічні активи в стані біологічних перетворень	1422	0	X	0	0	X	X	0	0	0	X	0	0	0	0	0	
інші поточні біологічні активи	1423	0	X	0	0	X	X	0	0	0	X	0	0	0	0	0	
Разом	1424	0	X	0	0	X	X	0	0	0	X	0	0	0	0	0	
	1430	0			0			0	0	0		0	0	0	0	0	

3 рядка 1430 графа 5 і графа 14 вартість біологічних активів, придбаних за рахунок цільового фінансування (1431) _____

3 рядка 1430 графа 6 і графа 16 залишкова вартість довгострокових біологічних активів, первісна вартість поточних біологічних активів і справедлива вартість біологічних активів, утрачених унаслідок надзвичайних подій (1432) _____

3 рядка 1430 графа 11 і графа 17 балансова вартість біологічних активів, щодо яких існують переобмежені права власності (1433) _____

XV. Фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів

Найменування показника	Код рядка	Вартість первісного визнання	Виграти, пов'язані з біологічними переворотами	Результат від первісного визнання		Уцінка		Виручка від реалізації	Собівартість реалізації	Фінансовий результат (прибуток -, збиток +) від реалізації	
				дохід	виграти	Уцінка	реалізації			первісного визнання та реалізації	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Продукція та додаткові біологічні активи рослинництва - усього	1500	0	()	0	()	0	0	0	0	0	
у тому числі:		0		0		0	0			0	
зернові і зернобобові:	1510	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
з них:											
пшениця	1511	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
соя	1512	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
сояшинок	1513	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
ріпак	1514	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
цукрові буряки (фабричні)	1515	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
картопля	1516	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
плоди (зерняткові, кісточкові)	1517	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
інша продукція рослинництва	1518	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
додаткові біологічні активи рослинництва	1519	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
Продукція та додаткові біологічні активи тваринництва - усього	1520	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
у тому числі:		0		0		0	0			0	
приріст живої маси - усього	1530	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
з нього:											
великої рогатої худоби	1531	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
свиней	1532	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
молоко	1533	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
вовна	1534	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
яйця	1535	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
інша продукція тваринництва	1536	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
додаткові біологічні активи тваринництва	1537	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
продукція рибництва	1538	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
	1539	0	()	0	()	0	0	()	()	0	
Сільськогосподарська продукція та додаткові біологічні активи - разом	1540	0	()	0	()	0	0	()	()	0	

Керівник

Вітер С.О.

Головний бухгалтер

Батіста І.О.

ДОДАТОК 10

Крижопільська філія ТОВ "ТЕ ТЕРРАФУД"

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Міністерства фінансів України
від 29 листопада 2000 р. N 302
(у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 28 жовтня 2003 р. N 602)

Підприємство Крижопільська філія ТОВ "ТЕ ТЕРРАФУД"
Територія смт Крижопіль, вул. Героїв України, 157 Тульчинського району Вінницької області
Орган державного управління

Дата /рік, місяць, число/

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за СПОДУ

Організаційно-правова форма господарювання ТОВ
Вид економічної діяльності Переробка молока, виробництво сиру
Одиниця виміру: тис. грн.

за КОПФГ

за КВЕД

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за 2022_ рік

Форма N 5

I. Нематеріальні активи

Код за ДКУД

1801008

Групи нематеріальних активів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка - , уцінка +)		Вибудо за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності за рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року	
		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація			первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права користування природними ресурсами	010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Права користування майном	020	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Права на комерційні позначення	030	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Права на об'єкти промислової власності	040	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Авторське право та суміжні з ним права	050	21	14	62	0	0	0	0	20	0	0	0	83	0
	060	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші нематеріальні активи	070	545	531	0	0	0	0	0	0	0	0	0	545	0
Разом	080	566	545	62	0	0	0	0	26	0	0	0	628	26
Гурид	090	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3 рядка 080 графа 14

вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності
вартість оформлених у заставу нематеріальних активів

вартість створених підприємством нематеріальних активів

вартість нематеріальних активів, отриманих за рахунок безповного асигнувань

накази ліцензії амортизації нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

(081)

(082)

(083)

(084)

(085)

VIII. Забезпечення і резерви

Види забезпечень і резерви	Код рядка	Залишок на початок року	Залишення за звітний рік		Використана звітною формою	Стороновано невикористану суму у звітному році	Сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення	Залишок і кінць року
			нараховано (створено)	додаткові відрахування				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	710	1913	2434	0	2589	0	0	1758
Забезпечення наступних витрат на додаткове пенсійне забезпечення	720	0	0	0	0	0	0	0
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	730	0	0	0	0	0	0	0
Забезпечення наступних витрат на реструктуризацію	740	0	0	0	0	0	0	0
Забезпечення наступних витрат на виконання зобов'язань щодо об'єктивних контрактів	750	0	0	0	0	0	0	0
	760	0	0	0	0	0	0	0
	770	0	0	0	0	0	0	0
Резерв сумнівних боргів	775	505	741	0	0	0	0	1246
Разом	780	2418	3175	0	2589	0	0	3004

IX. Дебіторська заборгованість

Найменування показника	Код рядка	Всього на кінець року	У т. ч. за строками непогашення		
			до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 36 місяців
1	2	3	4	5	6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	940	56493	449	449	12
Інша поточна дебіторська заборгованість	950	18037	16875	10	1152

Списано у звітному році безнадійної дебіторської заборгованості (951)

Із рядків 940 і 950 графа 3 заборгованість з пов'язаними сторонами (952)

X. Нестачі і втрати від псування цінностей

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Виявлено (списано) за рік нестачі і втрати	960	0
Визнано заборгованістю винних осіб у звітному році	970	0
Сума нестачі і втрат, остаточно рішення щодо винуватців за якими на кінець року не прийнято (позабалансовий рахунок 072)	980	0

VIII. Запаси

Найменування показника	Код рядка	Балансова вартість на кінець року	Переоцінка за рік	
			збільшення	ушкодження
1	2	3	4	5
Сировина і матеріали	800	3210	0	0
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	810	1774	0	0
Паливо	820	873	0	0
Тара і тарні матеріали	830	1770	0	0
Будівельні матеріали	840	63	0	0
Запасні частини	850	3187	0	0
Матеріали сільськогосподарського призначення	860	0	0	0
Поточні біологічні активи	870	0	0	0
Малопічні та швидкозношувані предмети	880	75	0	0
Незавершене виробництво	890	531	0	0
Готова продукція	900	77615	0	0
Товари	910	1066	0	0
Разом	920	90164	0	0

3 рядка 920 графа 3 Балансова вартість запасів: (921)
 відображених за чистою вартістю реалізації (922)
 переданих у переробку (923)
 оформлених в заставу (924)
 переданих на комісію - (925)
 Активи на відповідальному зберіганні (позабалансовий рахунок 02) (926)

3 рядка 12(а) графа 4 Балансу (Звіт про фінансовий стан)
 (Звіт про фінансовий стан)
 * Визначення за п. 28 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси".

Продовження Додаток 3

XI. Будівельні контракти

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Дохід від будівельних контрактів за звітний рік	1110	0
Заборогованість на кінець звітного року:		0
вдова заовнікив	1120	0
вдова заовнікив	1130	0
з авансів отриманих	1140	0
Сума закриваних коштів на кінець року	1150	0
Вартість виконаних субідрядниками робіт за незавершеними будівельними контрактами	1160	0

XII. Податок на прибуток

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Поточний податок на прибуток	1210	10455
Відстрочені податкові активи:		
на початок звітного року	1220	0
на кінець звітного року	1225	0
Відстрочені податкові зобов'язання:		
на початок звітного року	1230	0
на кінець звітного року	1235	0
Включено до Звіту про фінансові результати - усього	1240	10455
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1241	10455
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1242	0
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1243	0
Відображено у складі власного капіталу - усього	1250	0
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1251	0
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1252	0
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1253	0

XIII. Використання амортизаційних відрахувань

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Надходило за звітний рік	1300	13751
Використано за рік - усього	1310	0
в тому числі на:		
будівництво об'єктів	1311	0
придбання (виготовлення) та поліпшення основних засобів	1312	0
з них машини та обладнання	1313	0
придбання (створення) нематеріальних активів	1314	0
погіршення отриманих на капітальні інвестиції позик	1315	0
	1316	0
	1317	0

14. Біологічні активи

Групи біологічних активів	Код рядка	Собірко-вартість за первісною вартістю					Собірко-вартість за спривку збільшено вартістю										
		залишок на початок року		вибудування за рік		нарахування амортизації за рік		вигоди від відновлення зношеної амортизованої частини		залишок на початок року		залишок на кінець року					
		первісна вартість	амортизація	наліцтво на кінець року	первісна вартість	амортизація	на кінець року	первісна вартість	амортизація	на кінець року	залишок на початок року	залишок на кінець року	залишок на кінець року	залишок на кінець року			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Довгострокові біологічні активи - усього в тому числі:		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
робоча худоба	1411	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
продуктивна худоба	1412	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
багаторічні насадження	1413	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
інші довгострокові біологічні активи	1414	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1415	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Поточні біологічні активи - усього в тому числі:	1420	0	X	0	0	X	X	0	0	0	0	X	0	0	0	0	0
тварини на вирощуванні та відгодівлі	1421	0	X	0	0	X	X	0	0	0	0	X	0	0	0	0	0
біологічні активи в стані біологічних перетворень	1422	0	X	0	0	X	X	0	0	0	0	X	0	0	0	0	0
1423	0	X	0	0	0	X	X	0	0	0	0	X	0	0	0	0	0
інші поточні біологічні активи	1424	0	X	0	0	X	X	0	0	0	0	X	0	0	0	0	0
Разом	1430	0						0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3 рядка 1430 графа 5 і графа 14 вартість біологічних активів, придбаних за рахунок цільового фінансування

3 рядка 1430 графа 6 і графа 16 залишкова вартість довгострокових біологічних активів, первісна вартість поточних біологічних активів і

справедлива вартість біологічних активів, управлених унаслідок надзвичайних подій

3 рядка 1430 графа 11 і графа 17 балансова вартість біологічних активів, щодо яких існують передбачені законодавством обмеження права власності

(1431)

(1432)

(1433)

ХV. Фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів

Найменування показника	Код рядка	Вартість первісного визнання	Виграти, пов'язані з біологічними переворотами	Результат від первісного визнання		Уцінка	Виручка від реалізації	Собівартість реалізації	Фінансовий результат (прибуток -, збиток +) від реалізації	
				дохід	виграти				реалізації	первісного визнання та реалізації
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Продукція та додаткові біологічні активи рослинництва - усього	1500	0	()	0	()	0	0	0	0	0
у тому числі:		0		0		0	0		0	0
зернові і зернобобові:	1510	0	()	0	()	0	0	()	0	0
з них:										
пшениця	1511	0	()	0	()	0	0	()	0	0
соя	1512	0	()	0	()	0	0	()	0	0
сояшник	1513	0	()	0	()	0	0	()	0	0
ріпак	1514	0	()	0	()	0	0	()	0	0
цукрові буряки (фабричні)	1515	0	()	0	()	0	0	()	0	0
картопля	1516	0	()	0	()	0	0	()	0	0
плоди (зерняткові, кісточкові)	1517	0	()	0	()	0	0	()	0	0
інша продукція рослинництва	1518	0	()	0	()	0	0	()	0	0
додаткові біологічні активи рослинництва	1519	0	()	0	()	0	0	()	0	0
Продукція та додаткові біологічні активи тваринництва - усього	1520	0	()	0	()	0	0	()	0	0
у тому числі:		0		0		0	0		0	0
приріст живої маси - усього	1530	0	()	0	()	0	0	()	0	0
з нього:										
великої рогатої худоби	1531	0	()	0	()	0	0	()	0	0
свиней	1532	0	()	0	()	0	0	()	0	0
молоко	1533	0	()	0	()	0	0	()	0	0
вовна	1534	0	()	0	()	0	0	()	0	0
яйця	1535	0	()	0	()	0	0	()	0	0
інша продукція тваринництва	1536	0	()	0	()	0	0	()	0	0
додаткові біологічні активи тваринництва	1537	0	()	0	()	0	0	()	0	0
продукція рибництва	1538	0	()	0	()	0	0	()	0	0
	1539	0	()	0	()	0	0	()	0	0
Сільськогосподарська продукція та додаткові біологічні активи - разом	1540	0	()	0	()	0	0	()	0	0

Керівник
Головний бухгалтер

Вітер С.О.
Баласа І.О.